

Programm Euroopa Noored

aastatel 2002-2003

PROGRAMM EUROOPA NOORED
AASTATEL 2002-2003

Tallinn 2004

SISUKORD

- 5 ALAPROGRAMM 1: rahvusvahelised noorsoovahetused
- 13 ALAPROGRAMM 2: Euroopa Vabatahtlik Teenistus
- 27 ALAPROGRAMM 3: noorsooalgatused, võrgustikuprojektid ja tulevikukapitaliprojektid
- 39 ALAPROGRAMM 5: tugimeetmed - noorsootöötajatele mõeldud projektid
- 45 Euroopa Noored Eesti büroo infotegevus 2002.-2003. aastal
- 49 Euroopa Noored Eesti büroo koolitustegevus
- 61 Programmi Euroopa Noored raames toetatud projektid 2002-2003

Hea lugeja,

Euroopa Noored on Euroopa Liidu programm, mis toetab noorte omaalgatuslikku ja ühiskonna arengule suunatud tegevust, mitteformaalset õppimist ning rahvusvahelist koostööd.

Aastatel 2002-2003 on Eesti noorte ja noorsootöö organisatsioonide eestvedamisel aset leidnud rohkem kui 189 projekti, mis rahaliselt on Eesti noorsootöösse toonud ühtekokku 13,5 miljonit krooni. Kokku osales neil aastatel projektides 2662 noort ja noorsootöötajat.

Eesti haridussüsteem on põhiolemuselt üles ehitatud pigem faktiteadmiste kui oma arvamuse kujundamisele ja avaldamisele. Aktiivset kaasamõtlemist arendava seminarivormiga puutuvad noored kokku alles ülikoolis. Seepärast on tänuväärne programmi Euroopa Noored eesmärk – julgustada noori iseseisvalt mõtlema ja probleemide lahendamisel kaasa rääkima. Viimane kannab endas ka sotsiaalse integratsiooni funktsiooni.

Teostunud projektidest võib järeldada, et Eesti noored on sotsiaalselt tundlikud - valitud teemad on enamasti ühiskonnateadlikud, kantud soovist midagi muuta - oma kodukohas, riigi tasandil. Muutuste tegemiseks on vaja vaadata, mis toimub mujal. Ja tark võimalus selleks on tutvuda teiste riikide kogemustega: võrrelda olukorda ning mõelda, mida võiks meilgi ette võtta.

Head mõtted ja kogemused võivad inspireerida meid oma huvisid ning algatusi arendama!

Loodan seega, et käesolev programmi Euroopa Noored tegemistest rääkiv raamat inspireerib Teidki näiteks rahvusvahelist noorsoovahetusprojekti algatama, noorsootöölalast koolitust ette võtma või Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vastuvõtjaks organisatsiooniks hakkama.

Reet Kost

Euroopa Noored Eesti büroo juhataja

ALAPROGRAMM 1 - RAHVUSVAHELISED NOORSOOVAHETUSED

2002. ja 2003. aastat Euroopa Noored alaprogrammis 1 kirjeldab eelkõige rohke ja pidevalt kasvav noorsoovahetusprojektide taotluste arv. Nagu alljärgnevast tabelist näha, esitati 2002. aastal 63 taotlust noorsoovahetuste läbiviimiseks, neist toetamist leidis 26 ehk 41%. 2003. aastal olid need numbrid vastavalt 76 ja 35 (toetati 46 % esitatud taotlustest).

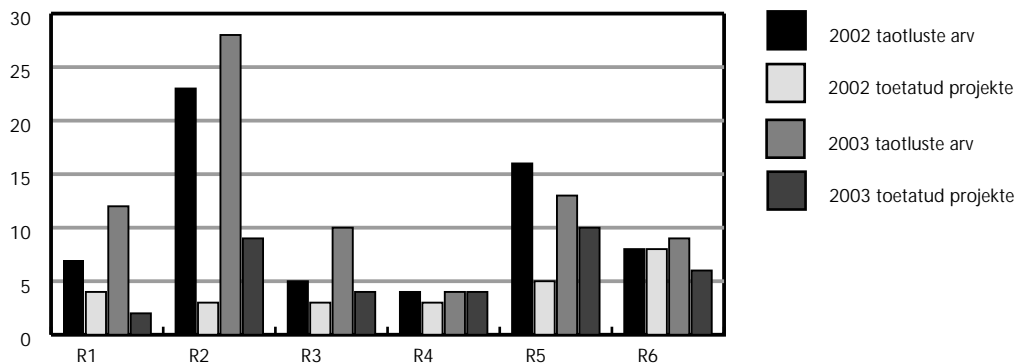
	Taotluste arv	Toetatud projektide arv	Kasutatud eelarve
2002	63	26	2 427 710 EEK
2003	76	35	3 355 410 EEK

Tuleks tähele panna, et siinkohal väljendatud numbrid toetatud projektide osas ei sisalda neid projekte, millele otsustati eraldada toetus, kuid mis erinevatel põhjustel otsustati katkestada. Kokku oli selliseid projekte kahe aasta jooksul 10, peamisteks projekti läbiviimisest loobumise põhjusteks olid probleemid partneritevahelises koostöös.

Kokku osales Euroopa Noored Eesti büroo poolt toetatud rahvusvahelistes noorsoovahetusprojektides 707 peamiselt 15-25-aastast noort Eesti inimest (2002. aastal oli see arv 282, 2003. aastal aga 425). Kõikidest kahe aasta jooksul noorsoovahetustes osalenud Eesti noortest 419 olid naissoost.

Alljärgnev joonis kirjeldab taotluste esitamist taotlustähtaegade lõikes. Jooniselt on ilmekalt näha, et enamik esitatud noorsoovahetusprojektidest on esitatud neil tähtaegadel (1. veebruar, so R1 ja R6 ja 1. aprill, so R2), mis toetuse eraldamise korral võimaldavad projekti läbi viia suveperioodil – mil noored on vähem hõivatud õppetegevusega ja ka ilmastikuolud soodsamad. Nagu tavaks saanud, on mõlemal kõnealusel aastal kõige vähem projekte laekunud 1. juunil ja 1. septembril ehk R3 ja R4 taotlustähtaegadel.

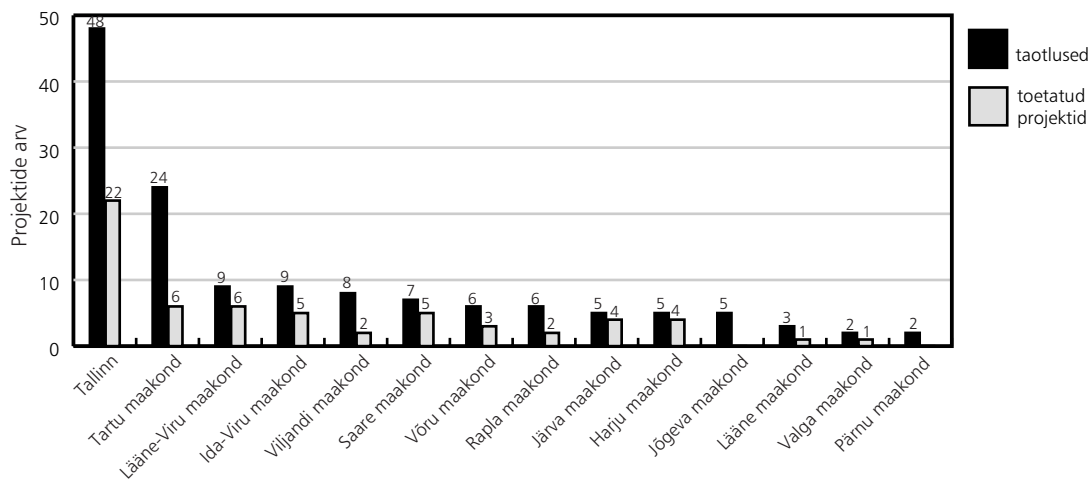
Taotlused ja toetatud projektid taotlusvoorude lõikes

Taotlejad

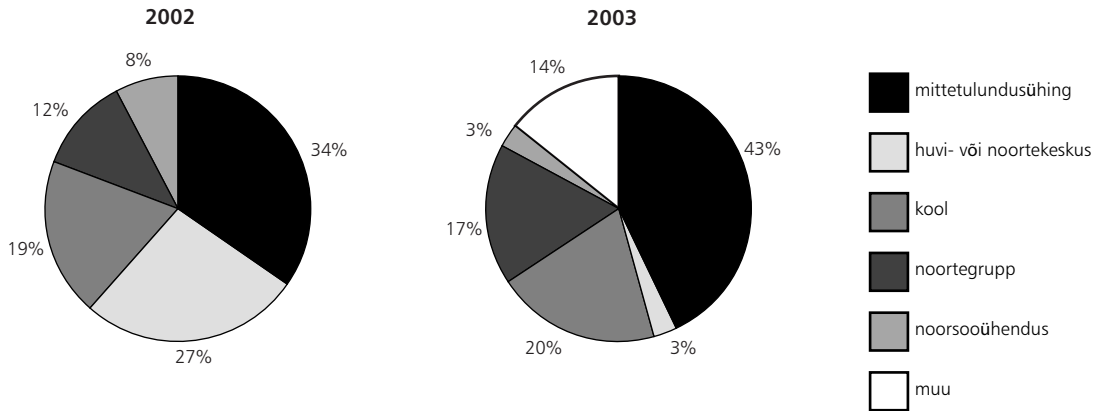
Taotlejate päritolupiirkondadena olid 2002. ja 2003. aastal esindatud 13 Eesti maakonda; ühtegi projektitaotlust ei olnud nende kahe aasta jooksul laekunud Põlva ja Hiiu maakondadest. Kõige enam projektitaotlusi ja seetõttu ka toetatud projekte olid esitatud Tallinnas elavate noorte või Tallinnas registreeritud ühingute poolt (48 taotlust e ligikaudu 35%). Pealinna suur osakaal taotlejate seas on seotud kindlasti ka sellega, et enamik üle-eestilistest organisatsioonidest omavad peakorterit Tallinnas. Väga aktiivselt tegutsesid nende kahe aasta jooksul ka Tartust ja Tartumaalt pärit taotlejad, kellelt laekus 2002.-2003. aasta jooksul 24 taotlust e 17% kõikidest taotlustest; aktiivsed olid ka nii Ida- kui Lääne-Virumaa taotlejad. Võrreldes 2001. aastaga on taotlejate sekka lisandunud Valga, Jõgeva ja Viljandi maakonnast pärit noored.

2002-2003 alaprogrammi 1 taotlejate ja toetusesaajate jaotuvus maakonniti

Nagu ka varasematel aastatel, on mitmed toetust saanud noorsoovahetusprojektid kaasanud noori, kellel kas sotsiaalmajanduslike, geograafiliste või tervisega seotud eritingimuste tõttu on vähem võimalusi rahvusvaheliseks koostööks kui nõ tavanooortel: 2002. aastal esitati 7 (27%) ja 2003. aastal 9 (26%) sellist projekti, mis kaasasid erivajadustega noori. Siinjuures väärivad äramärkimist puuetega inimesi kaasavaid noorsoovahetusi läbi viinud Eesti Puuetega Inimeste Koda, Lääne-Eesti Arenduskeskus, Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate Liit. Käitumis- ja/või õpiraskustega noori kaasanud projekte viisid läbi Rakke Vallavalitsus, Tapa Lastekaitseühing, Mustamäe Avatud Noortekeskus, Kuressaare Huvikeskus ja Kosejõe kool.

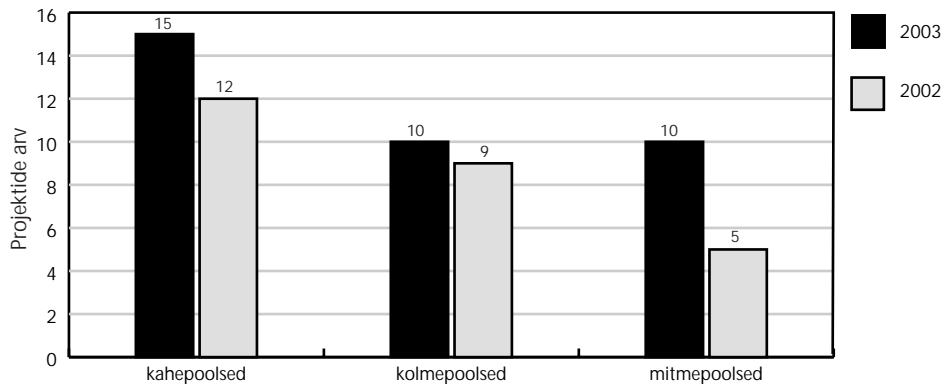
Taotlejate levinuimad tüübid on näha all kujutatud graafikutel. Enim projekte on mõlemal kõnealusel aastal esitatud erinevate mittetulundusühingute poolt (34 ja 43% vastavalt 2002. ja 2003. aastal). Graafikul on näha hivi- ja noortekeskuste poolt läbi viidavate noorsoovahetusprojektide osakaalu vähenemine 2003. aastal võrreldes varasema aastaga; suurenenud on registreerimata noortegruppide ja muud tüüpi taotlejate (nt kohalik omavalitsus) osakaal.

Projektid

Enamik projektidest, millele taotleti toetust, olid nii 2002. (46%) kui 2003. (43%) aastal ettevalmistatavad ja läbiviidavad kahe partnerrüügi koostöös e tegemist oli kahepoolsete projektidega. 2003. aastal oli võrdväärne nii nende projektide, mis viidi läbi kolme Euroopa maa koostöös, kui nende projektide, mis kaasasid enam koostööriike (mitmepoolsed noorsoovahetused), arv - mõlemad moodustasid ligikaudu 29% kõikide sel aastal toetamist leidnud noorsoovahetuste koguarvust. Seejuures tuleb ent rõhutada, et eelarvest moodustasid mitmepoolsed e multilateraalsed projektid siiski märgatavalt suurema osakaalu, kuivõrd mitmepoolsete vahetuste puhul taotleb vastuvõttev grupp oma maa büroost toetust ka partnerite reisirikulude katteks. Oluline on siinjuures ka toetatud mitmepoolsete noorsoovahetuste osakaalu tõus võrreldes 2002. ja ka 2001. aastaga.

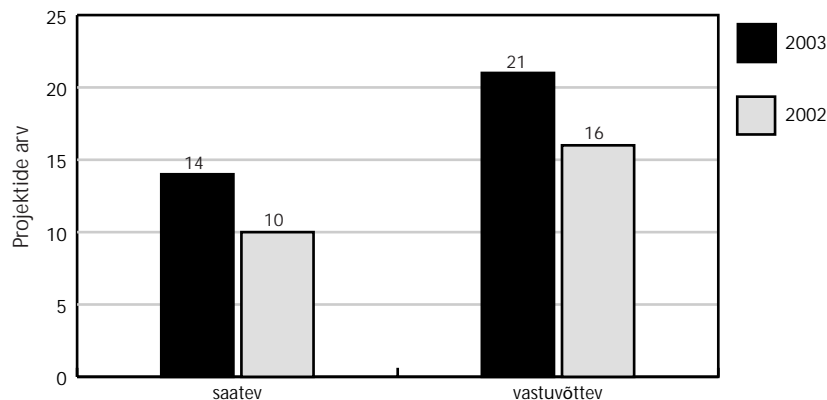
Partnerite arv noorsoovahetusprojektides

Alljärgnevalt tabelist on näha toetamist ja elluviimist leidnud vastuvõtivate projektide suurem osakaal võrreldes saatvate projektidega - so tendents, mis on nähtav mõlema vaatlusaluse aasta statistikas. Tegemist on loogilise

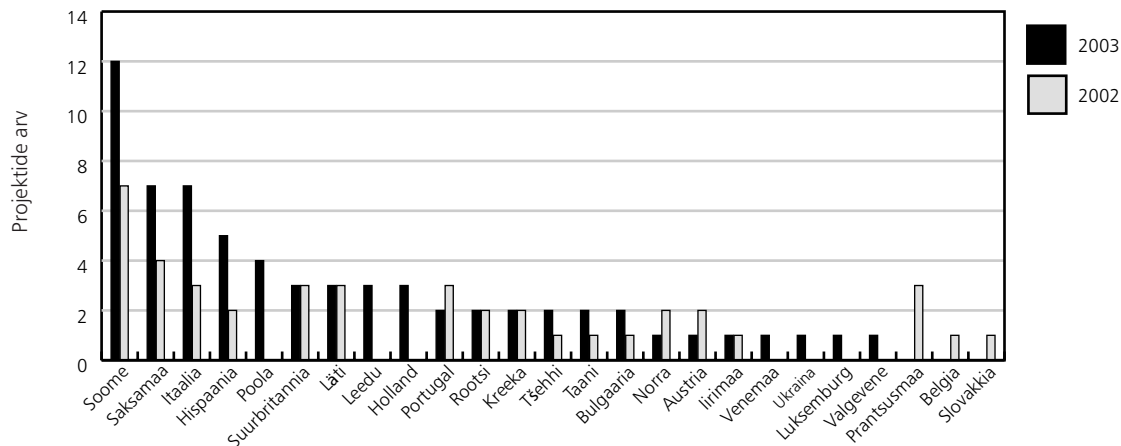
nähtusega, kuivõrd ühele aktiivset taotlemist leidnud projektitüübile - multilateraalsele noorsoovahetusele - saab toetust taotleda vaid vastuvõttev grupp.

Saatvate ja vastuvõtivate projektide osakaal

Toetatud noorsoovahetusprojektide partnerriike kujutavas tabelis on näha, et enim on mõlemal kõne all oleval aastal tehtud koostööd Soome noortega. Kuivõrd see on nähtus, mis ei olnud täheldatav 2001. aastal, on põhjust arvata, et tegemist on Piiriülese Koostööprogrammi (taotlejatele alates 2002. aastast avatud võimalus koostööks eelkõige Põhja-Soome, aga ka teiste Euroopa Liidu piirialade noorte ja noorsootöötajatega) ja sellest teavitamiseks tehtud infotöö tulemusega.

Noorsoovahetuse partnerriigid

Partnerriikide seas on esindatud kõik Euroopa Liidu liikmesriigid (enne selle laienemist), vähem on tehtud koostööd 2002.-2003. aastatel Euroopa Liidu kandidaatriikide staatuses olnud riikidega.

Eraldi väärrib välja toomist MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu poolt esitatud rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt, mis kaasab nn teisi koostööriike e maid, milles ei asu Euroopa Noored rahvuslikku bürood. Virumaa Üliõpilaskogu poolt esitatud multilateraalne noorsoovahetus leiab aset Venemaal, kaasates lisaks programmiriikidele ja kahele vene noortegrupile noori ka Ukrainast ja Valgevenest. Tegemist on esmakordse sellelaadse projektiga Eestis alaprogrammi 1 raames toetust saanud noorsoovahetuste seas.

2002. ja 2003. toetamist leidnud noorsoovahetusprojektide teemad on tavapäraselt mitmekesised. Traditsiooniliselt palju käsitleti kultuuri (nt kahe või enama maa rahvuskultuuri võrdlus ja tundmaõppimine, noortekultuur, stereotüüpide ja eelarvamuste käsitlemine) ja loodushoiu/keskkonna erinevaid aspekte. Huvitav on märkida, et palju käsitleti projektide raames noorte demokraatiat - uuriti noorte tegutsemisvõimalusi kohaliku elu edendamisel, noorte osalusvõimalusi maaelu arendamisel, noortevolikogude tööd. Erakordsete käsitletud teemadena võiks välja tuua identiteeditemaatika, nn *girl-poweri*, AIDS-i probleemaatika, noorte poolt spordile ja arvutitele kulutatava vaba aja osakaalu. Oli ka mitmeid projekte, mis küll otseselt ei kaasanud vähemate võimalustega noori, kuid mille sisu oli suunatud erivajadustega laste ja noorte eluolu arendamisele.

Alaprogrammi 1 koolitused

Toetatud projektide gruppidele

2002. aasta alguses töötasid Euroopa Noored Eesti büroo töötajad ja koolitajad välja alaprogrammi 1 koolituste kontseptsiooni, mis sisaldas muuhulgas 1-päevast nn kultuurilis-praktilist õppepäeva noorsoovahetusprojektidele toetust saanud, kuid mitte veel läbi viinud projektigruppidele. Nagu nimigi väljendab, sisaldas koolitus eelkõige kahte osa – kultuuridevahelist õppimist (ja näpunäiteid kultuuridevahelise õppimise tagamiseks noorsoovahetusprojektis) ja nn praktiliste probleemide ennetust, mis võivad ette tulla seoses rahvusvahelise projekti läbiviimisega kodu- või välismaal.

2003. aastal tegi nimetatud koolitus läbi märkimisväärse arengu ning koostöös koolitajatega töötati välja uus ettevalmistuskoolituse kontseptsioon. Koolitusele lisandus käsitlemist vajavaid teemasid ja tegevusi - lisaks kultuuridevahelisele õppimisele ja praktiliste probleemide käsitlemisele leiti olevat vajalik käsitleda koolituse raames ka meeskonnatööd - seda nii oma grupi siseselt kui partnergruppide vahel. Koolituse raamidesse lisati nn infotund Euroopa Noored programmi võimaluste tutvustamiseks, samuti teatud aeg konsultatsioonide läbiviimiseks koolituse läbiviimisesse kaasatud büroo esindaja poolt. Tulenevalt käsitletavate teemade lisandumisest ja mõnede teemade süvitsi käsitlemisest kujunes koolituse uus kontseptsioon 2-päevaseks.

Ettevalmistuskoolitusi viiakse läbi iga taotlustähtaja järgselt. 2002. aastal viidi läbi kokku 3 noorsoovahetuste ettevalmistuskoolitust, 2003. aastal tehti kokku 6 ettevalmistuskoolitust (et 1. aprilli tähtajaks laekus palju projekte ning kõikide toetamist leidnud gruppide kaasamisel ühte koolitusse oleks koolitusgrupp läinud väga suureks, otsustati peale seda tähtaega viia ellu 2 ettevalmistuskoolitust).

Uutele taotlejatele

Tavapäraselt püüab Euroopa Noored Eesti büroo igati toetada esmakordselt programmiga kokku puutuvaid inimesi põhjalike konsultatsioonide ja infoürituste näol.

Eraldi vääriavad siinkohal väljatoomist mitmed rahvusvahelised, erinevate Euroopa Noored agentuuride koostöös läbi viidavad koolitustegevused. Noorsoovahetuste alaste teadmiste ja oskuste saamiseks osalesid Eesti noorsootöötajad ja noortejuhid BiTriMulti nimelisel koolitusel (2002. aasta oktoobris Kreekas, 2003. aasta oktoobris Luksemburgis). Lisaks keskenduvad noorsoovahetuste arendamisele mitmed kontaktseminarid ja rahvusvahelised õppevisiidid, mis kahe vaatlusaluse aasta jooksul on erinevates Euroopa riikides, sh Eestis läbi viidud (nt 2002. aasta novembris Otepääl toimunud Eesti-liri partnerluskooolitus).

Kohalikul tasandil ette võetud ja uutele taotlejatele suunatud tegevustest väärib siinkohal mainimist 2002. aasta mais ellu viidud, uute projektide arendamisele suunatud koolitus. Tulevikku silmas pidades ehk olulisemakski on aga osutunud 2003. aasta sügisel välja töötatud, avatud noortekeskuste noortele ja noorsootöötajatele mõeldud 2-päevase koolituse kontseptsioon. Koolituse käigus tutvustatakse nii alaprogrammi 1 kui 3 võimalusi ja vastavate projektide elluviimisega seotud olulisi teemasid - projektijuhtimine, meeskonnatöö jmt. Esimene taoline koolitus leidis aset 2003. aasta novembris Põlvas, sellel osalesid Põlva maakonna mitme noortekeskuse juures tegutsevad noored ja noorsootöötajad. Koolitus leidis aset Põlvas kui programmi Euroopa Noored taotlejate seas väheaktiivses piirkonnas, see oli suunatud avatud noortekeskustele kui seni suhteliselt väheesinevale taotlejatuübile. Koolitus osutus edukaks ning selliseid tegevusi on plaanis kindlasti edaspidigi jätkata.

Alaprogramm 1.

Rahvusvaheline noorsoovahetus «Importance of National Identity in the United Europe» Türisalul, Eestis.

Idee korraldada rahvusvaheline noorsoovahetus Eestis rahvusliku identiteedi tähtsuse teemal tänapäeva ühinevas Euroopas sai alguse Nõmme Noortemaja huviringides osalevate noorte osavõtust varasemates rahvusvahelistes noorsoovahetusprojektides. Ehkki varasemate projektide teemad olid väga mitmekesised, kerkisid ühiste vestlusringide käigus üles küsimused enda ja oma gruppide olemusest erinevates sotsiaalsetes olukordades.

2002. aasta novembris moodustus aktiivsete, peamiselt üle 18-aastaste eesti noorte grupp, kes olid huvitatud noorsoovahetuse läbiviimisest. Noorsoovahetuse partneriteks kujunesid kaks varasemat koostööpartnerit - noortegrupid Prantsusmaalt ja Itaaliast; lisaks leiti Euroopa Noored Eesti büroo vahendusel kolmas partnergrupp Portugalist. Sügise ja talve jooksul kujundati koostöös partneritega projekti täpne teema, viidi läbi ajurünnakuid projekti sisu ja tegevuste leidmiseks ja detailideni väljatöötamiseks. Noorsoovahetusele püstitatud eesmärkidena sooviti osalevaid noori panna mõtlema identiteedi olemuse üle; samuti selle üle, kuidas on võimalik, vajalik ja oluline identiteedi säilitamine tänapäeva Euroopas.

Projekti rahastustaotlus esitati Nõmme Noortemaja noorte poolt Euroopa Noored Eesti büroole 2003. aasta veebruaris. Ka peale taotluse esitamist jätkus projekti aktiivne ettevalmistustöö: avati noorsoovahetust ja selle osalejaid tutvustav internetilehekülg, loodi meilinglist suhtlemise hõlbustamiseks. Paraku ei sujunud projekti ettevalmistusfaasis kuidagi koostöö ühe Prantsusmaalt pärineva partnergrupiga, mistõttu tuli Nõmme noortel vastu võtta raske otsus ning loobuda koostööst prantsuse noortega. Projekti otsustati kiirelt kaasata üks hispaania noortegrupp, kellega oldi samuti varasema noorsoovahetuse raames koostööd tehtud. Hispaania noored viidi kiirelt kurssi projektiga seonduvaga, kõik vahetusse kaasatud noored said nendega tuttavaks projekti meilinglisti ja kodulehekülje vahendusel.

Olulise ja väga vajaliku osa projekti ettevalmistusest moodustas ettevalmistav kohtumine, mille raames said Eestis kokku kõikide osalevate gruppide, sh hiljem projekti kaasatud hispaania grupi esindajad. Kohtumise käigus töötati põhjalikult vahetuse täpse programmi ja tegevuste kallal, arutati vahepeal esile kerkinud küsimusi, võimalikke probleeme ja nende lahendusi. Samuti külastati projekti toimumispaika Türisalu Puhkekeskust ning lepitati kokku ettevalmistavad tegevused,

mis veel vajasis tegemist. Kohtumine osutus väga vajalikuks erineva tööstiili ja temperamendiga inimeste omavahelise tutvumise ja mõistmise edendamiseks.

Noorsoovahetus leidis aset 2003. aasta augusti alguses, mil said kokku kuus noort igalt osalevalt maalt - Itaaliast, Hispaaniast, Portugalist ja Eestist - ja nende juhid. Peale tutvumist asuti projekti põhiteema, identiteedi käsitlemise juurde. Nädala jooksul, mil noorsoovahetus aset leidis, uuriti identiteediteemat mitmete erinevate vaatenurkade alt ja erinevate tegevuste abil. Arutleti teemal, mis üldse on identiteet, vaadeldi identiteedi avaldumist rahvuslikes eepostes, identiteedi seoseid looduskeskkonnaga, identiteedi ja stereotüüpide suhestumist. Uuriti, miks on hea omada just sellist identiteeti nagu osalevatel noortel ja püüti kujutleda, mis juhtuks siis, kui identiteeti ei oleks. Lisaks tutvuti Tallinna ja Nõmme Noortemajaga, viidi läbi sportmänge ja tutvuti osalevate maade rahvuskultuuri aspektide - toidukultuuri, mängude jm sarnasega. Teiste kultuuride ja ka osalejate omavahelist tundmaõppimist hõlbustas kahtlemata ka otsus majutuda sellisel, et ühes toas elaksid koos erinevate rahvusgruppide esindajad.

Noorsoovahetuse toimumisest, tegevustest ja tulemustest laiema üldsuse teavitamiseks tegid noored pressiteated; projekti toimumist kajastavad artiklid ilmusid ajalehtedes Nõmme Sõnumid, Vesti ja Eesti Päevaleht, ajakirjades Stiina ning Kultuur ja Elu; projekti kajastas ka Aktuaalne Kaamera. Noorsoovahetuse käigus pidevalt tehtud fotodest koostati näitus «Erinevad sarnasused», mida näidati Nõmme Noortemajas ja erinevates Nõmme koolides. Pärast projekti korraldas Eesti projektigrupp kohalikele noortele Nõmme Noorte ID-päevad, mille raames arutleti identiteediteema üle, tutvustati noorsoovahetuse käigus toimunut ning viidi läbi Euroopa-teemaline viktoriin.

Lähem info projekti kohta internetis: <http://id.nm.ee/>

Alaprogramm 1.

Rahvusvaheline noorsoovahetus «Breaking Stereotypes» Lublinis, Poolas.

Kolm üle-euroopalise tudengiorganisatsiooni AEGEE tütarorganisatsiooni - Tartust, Lublinist (Poola) ja Nijmegenist (Holland) - taotlesid 2003. aasta septembris toetust noorsoovahetusele, mis leidis aset Lublini-nimelises Poola linnas. Ühise ettevõtmise nimel vaeva näinud poola, eesti ja hollandi tudengeid ühendas mure ebaadekvaatsete hinnangute, eelarvamuste ja stereotüüpide üle erinevate kultuuride ja rahvuste suhtes.

Soovides suurendada oma teadmisi ja kogemusi Euroopas eksisteerivate stereotüüpide kohta hakkasid kolme partnergruppi noored juba varakult omavahel mainitud teemadel mõtteid vahetama ja võimalikke projektiplaane pidama. Peamiselt suheldi internetifoorumi vahendusel. Planeerimise käigus otsustati noorsoovahetuse pealkiri - «Breaking Stereotypes» («Stereotüüpe lõhkudes») ning oldi ühel meelel, et hakatakse ühiselt töötama rahvuslike, kultuuriliste ja etniliste lõhede ületamise nimel.

Projekt viidi ellu 2004. aasta veebruari esimesel poolel. Nädala kestnud noorsoovahetuse käigus viisid osalejad läbi erinevaid üritusi: teemaga seotud arutelusid, töötubasid ja debate. Lisaks võeti ette mitmeid arendavaid tegevusi - vaadati filmi teiste kultuuridega kohanemisest; külastati Majdanek koonduslaagrit kui ühte võimalikku ajaloolist näidet eelarvamuste ja stereotüüpide tagajärgedest; kuulati loengut stereotüüpidest psühholoogilise vaatenurga alt nähtuna. Samuti tutvustasid noored teistele osalejatele oma rahvusele tihti omistatud stereotüüpe ning seejärel arutlesid ühiselt nende (eel)arvamuste olemuse, põhjuste ja tõesuse üle.

Olles oma ettevõtmistes kindlad ning soovides jätkuvalt arendada eelarvamustevaba mõtteviisi, kavatsevad käesoleva rahvusvahelise noorsoovahetuse korraldanud AEGEE noored sarnase teemaga koostöötegevusi jätkata.

Noorsoovahetusest «Breaking Stereotypes» saate lugeda ka internetis: <http://www.ut.ee/aegge>.

ALAPROGRAMM 2 - EUROOPA VABATAHTLIK TEENISTUS

Aastaid 2002 ja 2003 iseloomustavad alaprogrammis 2 järgmised märksõnad:

- Esimeste Euroopa Vabatahtliku Teenistuse lühiajaliste projektide esitamine ja toetamine.
- Uute vastuvõtivate organisatsioonide lisandumine ja nende poolt esitatud toetatud projektide arvu tõus.
- Euroopa Vabatahtliku Teenistuse projektide mitmekülgne toetamine, vabatahtlikele ja organisatsioonidele suunatud koolituste arendamine, regulaarsete projektiviiside korraldamine.
- Endiste vabatahtlike võrgustiku loomine.

Alaprogrammi 2 eelarve kasutus aastal 2002

2002	Esitatud projekte	Rahastatud projekte	Teostunud projekte	%	Eraldatud eelarve	%
Saatvad projektid	30	24	24	58%	365 958	33%
Vastuvõtvad projektid	21	17	17	42%	748 877	67%
<i>kokku</i>	<i>51</i>	<i>41</i>	<i>41</i>	<i>100</i>	<i>1 114 835</i>	<i>100</i>

Alaprogrammi 2 eelarve kasutus aastal 2003

2003	Esitatud projekte	Rahastatud projekte	Teostunud projekte	%	Eraldatud eelarve	%
Saatvad projektid	31	24	24	69%	342 331	32%
Vastuvõtvad projektid	16	12	11	31%	743 698	68%
<i>kokku</i>	<i>47</i>	<i>36</i>	<i>35</i>	<i>100</i>	<i>1 086 029</i>	<i>100</i>

Nagu tabelitest nähtub, toetati 2002. aasta eelarvest 41 projekti ja aasta 2003 eelarvest 36 vabatahtliku teenistuse projekti. Lühiajalisi e. erivajadustega noori kaasavaid projekte oli toetatud projektide hulgas 9. Võrreldes kahte aastat võib märgata, et rahastatud saatvate projektide arv on aastate lõikes jäänud samaks, küll aga esitati aastal 2003 mõnevõrra vähem vastuvõtvaid projekte. Osaliselt võib selle põhjuseks olla asjaolu, et paljud organisatsioonid, kes võtsid 2002. aastal esmakordselt vabatahtliku vastu soovisid pärast esimest kogemust aega projekti ja selle mõju analüüsiks, et järgmisi projekte paremini planeerida.

Esitatud projektidest oli kahe aasta lõikes 3 projekti, mida toetati piiriülese koostööprogrammi raames. Partnerriikide lõikes sulgus partnerriikide ring, kellega Eesti organisatsioonidel oli võimalus koostööd teha. Alates aastast 2000, mil alaprogramm 2 Eestis algas, on rahastatud projekte koostöös kõigi Euroopa Liidu liikmesriikidega.

Taotlustähtaegade lõikes on ilmekas, et suur hulk projektidest algavad suve lõpus ja sügise alguses, kuna kõige arvukamad taotlustähtajad on 1. aprill ja 1. juuni. Projektide alguse aeg võib olla seletatav asjaoluga, et paljud projektid leiavad aset töös laste ja noortega erinevates noortekeskustes või asutustes, millede tegevusaasta algab septembris.

Pikaajalised saatvad projektid

Alljärgnevad tabelid annavad ülevaate Euroopa Vabatahtliku Teenistuse saatvatest pikaajalistest projektidest.

Aasta 2002

	Saatev organisatsioon	Vabatahtliku nimi	Teenistuse pikkus (kuudes)	vanus	emakeel	sihtriik
1.	Eesti Metodisti Kirik	Krista Metsjärv	12	23	eesti	Saksamaa
2.	SA Eestimaa Looduse Fond	Katrin Pantsosnik	6	22	eesti	Suurbritannia
3.	Tartu LV Kultuuriosakonna Noorsooteenistus	Cristina Kaska	12	22	eesti	Saksamaa
4.	MTÜ Zerkalo	Jevgeni Zujev	12	21	vene	Saksamaa
5.	MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu	Ksenia Melnikova	12	21	vene	Prantsusmaa
6.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Ruslan Porosenkov	9	20	vene	Prantsusmaa
7.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Galina Sulojeva	12	19	vene	Saksamaa
8.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Olga Venediktova	6	23	vene	Itaalia
9.	Peipsi Koostöökeskus	Peeter Unt	6	24	eesti	Itaalia
10.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Maksim Svarts	12	18	vene	Saksamaa

11.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Katri Kulm	12	20	eesti	Hispaania
12.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Vadim Deutchmann	12	22	vene	Saksamaa
13.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Jekaterina Tšernenok	12	21	vene	Saksamaa
14.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Anton Sevtsov	12	21	vene	Saksamaa
15.	Eesti Allergialiidu Saaremaa Ühendus	Eva Kumpas	6	21	eesti	Hispaania
16.	Tartu Ülikooli Pärnu Kolledz	Olesja Moissejeva	Katkestas 3 kuud	20	vene	Saksamaa
17.	MTÜ Lui	Kadri Laube	6	21	eesti	Kreeka
18.	MTÜ Lui	Veronika Noormägi	6	22	eesti	Kreeka
19.	MTÜ Noortekeskus KOHT	Iti Aavik	6	25	eesti	Hispaania
20.	Eesti Allergialiidu Saaremaa Ühendus	Terje Homutov	6	25	eesti	Kreeka

Aasta 2003

	Saatev organisatsioon	Vabatahtliku nimi	Teenistuse pikkus (kuudes)	vanus	ema-keel	sihtriik
1.	MTÜ Kodanikukoolitus	Kristiina Noorma	10	22	eesti	Saksamaa
2.	Tallinna Nõmme Noortemaja	Deivi Teesalu	6	20	eesti	Soome
3.	MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu	Jekaterina Širjajeva	12	18	vene	Saksamaa
4.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Vera Dmuhhailo	10	22	vene	Hispaania
5.	Eesti 4H	Matti Adoma	12	20	eesti	Saksamaa
6.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Irma Toodo	7	25	eesti	Portugal

7.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Stella Timmer	11	18	eesti	Prantsusmaa
8.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Katre Keem	12	18	eesti	Saksamaa
9.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Kristiina Valdru	12	19	eesti	Saksamaa
10.	MTÜ Juvente Estonia	Auli Saarepuu	12	21	eesti	Saksamaa
11.	Venekeelsete Üliõpilaste Ühing - ROS	Olga Fadejeva	12	23	vene	Luksemburg
12.	MTÜ TÄHE Noorteklubi	Mari Tikerpuu	6	25	eesti	Soome
13.	Tartu Vabatahtlike Keskus	Mart Laatsit	11	20	eesti	Prantsusmaa
14.	Narva Humanitaargümnaasium	Artjom Kristoforov	12	18	vene	Saksamaa
15.	Kaiu Vallavalitsus	Tiina Sildvee	6	20	eesti	Kreeka
16.	Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus	Jane Suviste	10	24	eesti	Kreeka
17.	Venekeelsete Üliõpilaste Ühing - ROS	Ilja Gorohhov	12	23	vene	Luksemburg
18.	Noortekeskus KOHT	Alis Mäesalu	6	24	eesti	Prantsusmaa
19.	Narva Noortekeskus	Ljubov Martoskina	12	24	vene	Saksamaa
20.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Mirjam Kodi	6	24	eesti	Suurbritannia
21.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Jekaterina Murza	12	19	vene	Saksamaa
22.	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Age Ploom	6	25	eesti	Kreeka

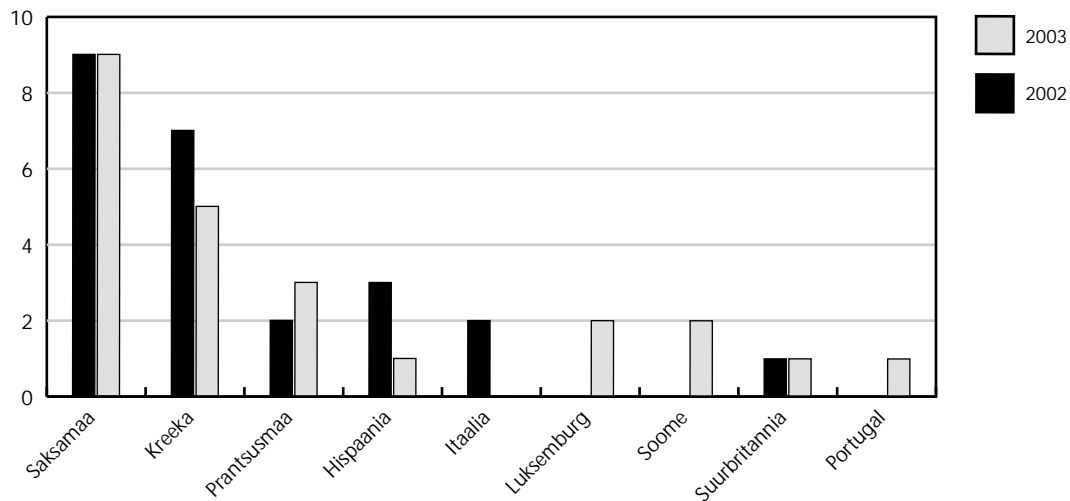
Aastatel 2002 ja 2003 võib täheldada sarnaseid tendentse nagu eelnevatel aastatel, vaadates vabatahtlike soolist ja vanuselist jaotuvust. Aastal 2002 oli 14 vabatahtlikku naissoost ja 6 meessoost, aastal 2003 olid vastavad arvud 18 ja 4. Vabatahtlike vanuseline keskmine on aastate vältel jäänud samaks - aastal 2002 oli keskmine vanus 21,5 ning aastal 2003 21,4 aastat.

Positiivsena võib siinkohal ära märkida 2002. aastal toetust saanud pikaajaliste saatvate projektide vabatahtlike rahvuslikku kuuluvust. Pooled 20 vabatahtlikust märkisid taotluses oma emakeeleks vene keele. Aastal 2003 olid vastavad näitajad: 22 projektis oli 7 vene keelt kõnelevat noort.

Tegevusvaldkonniti leiab endiselt suurem osa projekte aset noorsoo- ja sotsiaalvaldkonnas (töö noorte ja lastega), paljud vabatahtlikud töötavad noorte- või infokeskustes, laste turvakeskustes või noorte organisatsioonides. Vähenenud on eelnevate aastatega võrreldes projektid, mille töö sisu on seotud vanurite või puuetega inimestega. Seda võib seletada asjaoluga, et rohkem noori on hakanud Euroopa Vabatahtlikku Teenistust mõtestama kui ühte osa oma tööalases karjääris või õpingutes. Nõnda on paljud noored olnud seotud varasemalt mõne noortekeskuse või organisatsiooni tegevusega Eestis või on vabatahtliku teenistuse projekt seotud oma õpingute valdkonnaga.

Analüüsid partnerriikide jaotust, kus Eesti noored oma vabatahtlikku teenistust läbivad, on selgelt näha, et partnerriikide osas on jätkuvalt ülekaalukalt populaarne Saksamaa, millele järgnevad Kreeka, Hispaania ja Prantsusmaa. Saksamaa populaarsust võib seletada mitmeti, alustades organisatsioonide vahelistest pikaajalistest koostöösidemetest, lõpetades vabatahtlike keeleoskusega ja eelistustega.

Partnerriikide jaotus pikaajalistes ja lühiajalistes saatvates projektides aastatel 2002-2003

Kui aastaks 2003 oli Soome ainus Euroopa liidu liikmesriik, kellega koostöös Eesti organisatsioonid ei olnud aastate jooksul esitanud ühtegi Euroopa Vabatahtliku Teenistuse detsentraliseeritud saatvat projekti, siis aastal 2003 esitati kaks saatva organisatsiooni projekti, mida mõlemat ka toetati.

Pikaajalised vastuvõtvad projektid

Kuivõrd üks Euroopa Noored Eesti büroo taotlustest on olnud vastuvõtvate ja saatvate projektide tasakaalustatud toetamine, on hea meel tõdeda, et perioodi 2002-2003 iseloomustab muuhulgas vastuvõtvate projektide kasv. Aastal 2002 toetati ühtekokku 15 vastuvõtvat vabatahtliku teenistuse pikaajalist projekti, nendest 7 projekti oli esitatud esmakordse taotleja poolt, mõnel organisatsioonil olid küll eelnevad kogemused tsentraliseeritud vabatahtliku teenistusega. Aastal 2003 lisandus veel 5 uut kohalikku vastuvõtvat organisatsiooni.

Alljärgnevad tabelid illustreerivad alaprogrammi 2 vastuvõtvaid pikaajalisi projekte.

Aasta 2002

	Vastuvõttev organisatsioon	Vabatahtliku nimi	Teenistuse pikkus (kuudes)	Vanus	Päritoluriik
1	Pahkla Camphilli küla	Annett Larisch	12	19	Saksamaa
2	Soomaa Sõprade Selts	Juliane Nauck	12	19	Saksamaa
3	Eesti Euroopa Liikumine	Laura Mata Cabana	6	23	Hispaania
4	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Paldiski Disainistuudio	Yolene Ors	Katkestas 6	19	Prantsusmaa
5	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Maidla lastekodu	Marie Jenny Holzhauser	10	19	Saksamaa
6	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Rapla Hooldekeskus	Ines Naber	12	18	Saksamaa
7	MTÜ Pimedate Ööde Filmifestival	Martha Lianostathi	6	26	Kreeka
8	MTÜ Pimedate Ööde Filmifestival	Blandine Duperrier	6	23	Prantsusmaa
9	VIRO FOR EVER	Elisabeth Fritsche	6	18	Saksamaa
10	ALPS: Alternative Language Programs Satellite	Ina Oldendorf	12	19	Saksamaa
11	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Midrimaa Lasteaed	Estelle Klumper	8	18	Luksemburg
12	MTÜ Öökull	Bertrand Leroy	12	21	Prantsusmaa
13	Eesti Euroopa Liikumine	Arnaud Vaganay	6	22	Prantsusmaa
14	Eesti Euroopa Liikumine/Eesti Euroopa Liikumine Lääne-piirkond	Miro Vatanen	9	22	Soome
15	Eesti Euroopa Liikumine/Eesti Euroopa Liikumine Lõuna-piirkond	Kati Ruotsalainen	9	23	Soome

Aasta 2003

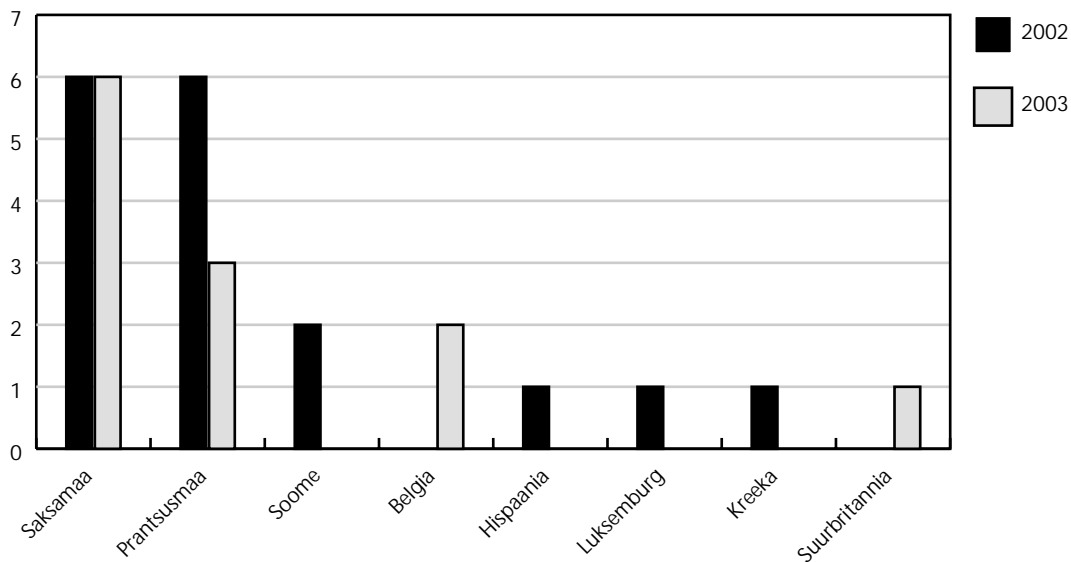
	Vastuvõttev organisatsioon	Vabatahtliku nimi	Teenistuse pikkus (kuudes)	Vanus	Päritoluriik
1	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Thomas Peck	7	22	Suurbritannia
2	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Imastu Koolkodu	Joke Smissaert	8	23	Belgia (flaami)
3	Pahkla Camphilli Küla	Carola Benecke	12	23	Saksamaa
4	Tartu LV Kultuuriosakonna Noorsooteenistus	Susanne Knütter	12	19	Saksamaa
5	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Midrimaa lasteaed	Christine Welschen	9	22	Belgia
6	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Viljandi Diakoonia Keskus	Fanny Stroch	10	19	Saksamaa
7	MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Anna koguduse maja	Marie-Louise Eggert	10	19	Saksamaa
8	MTÜ Alternative Language Programs Satellite	Manuela Melzer	12	23	Saksamaa
9	MTÜ Öökull	Annett Kupfer	12	17	Saksamaa
10	MTÜ Zerkalo	Guillaume Coulaud	12	21	Prantsusmaa
11	Paldiski Disainistuudio	Paul Regnard	6	25	Prantsusmaa

Kirjeldades pikaajalisi vastuvõtvaid projekte võime välja tuua samad ühised nimetajad nagu ka saatvate projektide puhul: 80% vabatahtlikest on naissoost, vabatahtlike keskmine vanus on sarnaselt eelnevatele aastatele 21 aastat.

Enamus vastuvõtvaatest projektidest leiab aset sotsiaal- ja noorsoovaldkonnas. Olulise uuendusena vastuvõtvaate projektide tegevuste iseloomus võiks välja tuua Eestis korraldatud Euroopa Liidu referendumi ning Pimedate Ööde Filmifestivali korraldamisega seonduvad tegevused, kuhu EVS vabatahtlikud 2002. aastal kaasatud olid.

Nagu järgnevast tabelist nähtub tegid Eesti organisatsioonid aastatel 2002-2003 koostööd kaheksast Euroopa Liidu liikmesriigist pärit saatvate organisatsioonidega. Sarnaselt eelnevatele aastatele võetakse kõige enam vabatahtlikke vastu Saksamaalt ja Prantsusmaalt.

Partnerriikide jaotus pikaajalistes ja lühiajalistes vastuvõtvates projektides

Lühiajalised projektid

Programmi Euroopa Noored üheks oluliseks eesmärgiks on kaasata projektidesse erivajadustega noori. Alaprogramm 2 võimaldab erivajadustega noortel osaleda lisaks pikaajalisele teenistusele ka lühiajalises teenistuses (kestusega 3 nädalat-6 kuud).

Kuivõrd Euroopa Noored Eesti büroo on pööranud erilist tähelepanu nimetatud sihtgrupi kaasamiseks programmi erinevatesse alaprogrammidesse, on hea meel tõdeda, et aastal 2002 esitati Euroopa Vabatahtliku Teenistuse esimesed lühiajalise teenistuse projektid.

Ühtekokku toetati aastatel 2002 ja 2003 kuut saatvat ja kolme vastuvõtvat lühiajalist projekti.

Kõik nimetatud projektid leidsid aset saatva ja vastuvõtva organisatsiooni tihedas koostöös, mis said alguse Euroopa Vabatahtliku Teenistuse pikaajalistest projektidest. Nõnda leidis Viljandis paiknev MTÜ LUI kontakti Kreeka vastuvõtva organisatsiooniga Filoxenia ja Tartu Vabatahtlike Keskus Prantsusmaal asuva organisatsiooniga Adice just läbi endiste vabatahtlike, kes ühel või teisel moel Eesti organisatsioonidega seotud on.

Järgnevad tabelid annavad ülevaate toetatud projektidest ja vabatahtlikest.

Aasta 2002

	Saatev organisatsioon	Vabatahtliku nimi	Teenistuse pikkus	vanus	emakeel	sihtriik
1	MTÜ LUI	Argo Põvat	3 nädalat	21	eesti	Kreeka
2	MTÜ LUI	Tiina Saarits	3 nädalat	24	eesti	Kreeka
3	MTÜ LUI	Meelis Olev	3 nädalat	22	eesti	Kreeka
4	MTÜ LUI	Mirjam Labbi	3 nädalat	18	eesti	Kreeka

Aasta 2003

	Saatev organisatsioon	Vabatahtliku nimi	Teenistuse pikkus	vanus	emakeel	sihtriik
1	MTÜ LUI	Heiko Raudne	3 nädalat	22	eesti	Kreeka
2	MTÜ LUI	Ando Loosaar	3 nädalat	25	eesti	Kreeka

Kõik saatvad lühiajalise teenistuse projektid leidsid aset MTÜ LUI ja Kreeka vastuvõtva organisatsiooni Filoxenia koostöös. Projektid olid oma sisult sarnased töölaagritele, olles aga selgepiirilise pedagoogilise lähenemisega. Enamus osalevatest noortest on erivajadustega lähtuvalt nende sotsiaalsest või tervislikust taustast.

Alaprogramm 2 vastuvõtavad lühiajalise teenistuse projektid

Aasta 2002

	Vastuvõttev organisatsioon	Vabatahtliku nimi	Teenistuse pikkus (kuudes)	vanus	päritoluriik
1	Peipsi Koostöö Keskus/MTÜ Noortekeskus KOHT	Mael Terry	3	18	Prantsusmaa
2	Peipsi Koostöö Keskus/MTÜ Tähe Noortekeskus	Ali Laouadi	3	23	Prantsusmaa

Aasta 2003

	Vastuvõttev organisatsioon	Vabatahtliku nimi	Teenistuse pikkus (kuudes)	vanus	päritoluriik
1	Tartu Vabatahtlike Keskus/ Noortekeskus KOHT	Mehdi Bensalem	katkestas (3 nädalat)	25	Prantsusmaa

Vastuvõtavad lühiajalised projektid leidsid aset Tartu avatud noortekeskustes, kus Prantsusmaalt pärit sotsiaalses tähenduses erivajadustega noormehed 3 kuud töötasid. Projekti vastuvõtmist koordineeris varasemalt Peipsi Koostöö Keskuse alla kuuluv Tartu Vabatahtlike Keskus. Üks rahastatud projektidest katkestati vabatahtliku soovil.

Koolitused saatvatele ja vastuvõtivatele organisatsioonidele ning vabatahtlikele

2003. aastal said alaprogrammis 2 täiendust koolitusstrateegiad nii vabatahtlikele kui ka saatvatele ja vastuvõtivatele organisatsioonidele. Vabatahtlike koolitustest jätkus regulaarsete ettevalmistavate, saabumisjärgsete koolituste ning vahekohtumiste läbiviimine.

Euroopa Noored büroo poolt korraldatavad kohustuslikud ettevalmistavad koolitused vabatahtlikele toimuvad 1 kuu enne vabatahtliku teenistuse algust ning olenevalt vabatahtlike arvust kestavad 1-3 päeva. Koolituse eesmärgiks on toetada noori vabatahtliku teenistuse kogemuse ja projekti mitmekülgset ettevalmistamisel. Alates 2002. aasta sügisest on seoses vabatahtlike arvu kasvuga võimalik läbi viia viiepäevaseid saabumisjärgseid koolitusi, mille taotluseks on anda vabatahtlikele ettevalmistus pikaajaliseks rahvusvaheliseks vabatahtlikuks kogemuseks. Vabatahtliku teenistuse poole peal toimuvaid neljapäevaseid vahekohtumisi viiakse alates 2002. aasta algusest jätkuvalt läbi rahvusvaheliselt Baltimaade Euroopa Noorte büroode omavahelises koostöös. Vabatahtlikele mõeldud vahekohtumine sisaldab vabatahtliku teenistuse projekti ning isikliku ja professionaalse arengu analüüsi noorte endi poolt. Kõikide eelnevalt mainitud koolituste arv on viimase kahe aasta jooksul vastavalt vabatahtlikkusest huvitunud noortele jätkuvalt kasvanud.

Saatvatele ning vastuvõtivatele organisatsioonidele korraldab Euroopa Noored Eesti büroo nii ettevalmistavaid koolitusi kui ka projektide keskel toimuvaid analüüsivaid vahekohtumisi. 2002. aasta algusest on peale iga taotlustähtaega toimunud kohustuslik infopäev saatvatele ning vastuvõtivatele organisatsioonidele. 2003. aastal sai ühepäevasest teabepäevast kahepäevane koolitus, mis võimaldas osalejatel keskenduda lisaks korralduslikele küsimustele ka projekti sisu kvaliteedi tagamisele ning parandamisele. Augustikuus 2003 toimusid kaks kahepäevast koolitust, milles osalesid 01.04.03 ja 01.06.03 taotlustähtaegadel toetust saanud saatvate ja vastuvõtivate organisatsioonide vastutavad isikud ja vabatahtlike tugiisikud.

2002. aastal pöörati Eestis erilist tähelepanu koolitajate koolitamisele ning uute, kogemustega koolitajate kaasamisele ka Euroopa Vabatahtliku Teenistuse koolitustesse. 2002. aastal Eestis toimunud koolitajate koolitus pani aluse edaspidiseks koostööks, mille tulemuseks oli 2004. aastal toimunud uus koolitus. Euroopa Noored Eesti büroo teeb koolituste alal järjepidevat koostööd oma Leedu ning Läti kolleegidega. Lisaks on toimunud ühistööd edendavaid kohtumisi ka Poolas. Euroopa Vabatahtliku Teenistuse koolituste kvaliteedi tõstmiseks ning ühtlustamiseks on 2003. ning 2004. aastaks noortele koolitajatele välja pakutud rahvusvahelise tööpraktika võimalused.

Endised vabatahtlikud (*ex-volunteers*)

2002. aastal jätkus endistele vabatahtlikele mõeldud kahepäevaste kohtumiste korraldamine. Endised vabatahtlikud on büroole suureks väärtuseks, kuna nende kaudu on võimalik kõige ehedam Euroopa Vabatahtliku Teenistuse teadmiste ja kogemuste edasiandmine. 12.-13.10.2002 aset leidnud kohtumise eesmärkideks oli hinnata EVS jooksul saadud kogemusi, analüüsida projekti tugevaid ning nõrku külgi, koguda vabatahtliku teenistuse läbi teinud noorte soovitusi programmi edendamiseks ja anda infot tulevikukapitali projektide teostamiseks. Kohtumisel tekkis idee endiseid vabatahtlikke ühendava organisatsiooni loomiseks, mille jaoks tehti ka esimesed sammud maillisti ning ühise e-posti aadressi loomise näol.

Idee edasiarendamiseks alustati 2003. aasta lõpus järgmise, 2004. aasta veebruaris toimuva, kohtumise plaanimist, et viia täide eesmärk registreerida endiseid vabatahtlikke ühendav mittetulundusühing. Loodav organisatsioon kannab endas ideed edendada informatsiooni levikut Euroopa Vabatahtliku Teenistuse kohta, toetada tulevasi ja praegusi vabatahtlikke jne.

Edasised tegevused

2004. aasta toob alaprogrammile 2 kaasa mitmeid muudatusi. Euroopa Liiduga liitumine annab Eesti noortele võimaluse teostada Euroopa Vabatahtliku Teenistust kõikides uutes liikmesriikides, Euroopa Liidu kandidaatriikides, Euroopa Majandusruumi riikides ning teistes koostööriikides: Kagu-Euroopas, Ida-Euroopas ja Kaukaasias, Vahemere piirkonnas ja Ladina-Ameerikas. Muudatustega kaasneb ka eelarve kasv, mis tekitab võimaluse tutvustada Euroopa Vabatahtlikku Teenistust laiemalt, jõudes seejuures võimalikult paljude noorteni üle terve Eesti. Plaanimisreklaamikampaania leiab aset 2004. aasta suve alguses ning eesmärgiks on seatud nii noorte kui ka organisatsioonide teavitamine vabatahtlikkuse võimalustest Euroopa Noored alaprogrammi 2 raames.

Uuenduste kõrval jätkub töö järgmiste seatud pikemaajaliste prioriteetidega:

- lühiajaliste projektide edendamine ehk erivajadustega noorte kaasamine nii vastuvõtvasse kui ka saatvasse projektidesse;
- uute potentsiaalsete saatvate ning vastuvõtivate organisatsioonide kaasamine Euroopa Vabatahtliku Teenistuse projektidesse;
- projektide kvaliteedi tagamine andes organisatsioonidele toetust terve projektitsükli vältel, tõhustades toetavat koolitustegevust ning korraldades regulaarseid projektiviisi;
- vastuvõtivate projektide valdkondade laiendamine;
- projektide geograafilise paiknemise tasakaalu viimine nii rahvuslikul kui ka rahvusvahelisel tasandil.

Programmi Euroopa Noored alaprogramm 2

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse saatev projekt «Europabüro im Jugendinformationzentrum»

Organisatsioon MTÜ Kodanikukoolitus, mille peamiseks sihtgrupiks on vähemusrahvustest naised ja noored, kelle vajadusi arvestades algatatakse mitmesuguseid üldharivaid koolitusi, teemaatilisi seminare, puutus Euroopa Noored programmiga esmakordselt kokku seoses keskkooliõpilastele suunatud Euroopa Liidu teemalise infoprojektiga Eurokool, mille organisatsioon viis läbi aastatel 2000-2001. Kuna organisatsiooni peamine eesmärk on demokraatia tugevdamine ühiskonnas, oli otsus osaleda Euroopa Vabatahtlikus Teenistuses kerge tulema.

Toetudes eelnevatele positiivsetele kogemustele saatva organisatsioonina, otsustas MTÜ Kodanikukoolitus algatada 2003. aastal oma kolmanda Euroopa Vabatahtliku Teenistuse projekti, saates organisatsioonis aktiivselt tegevana olnud 22-aastase Kristiina 10 kuuks vabatahtlikuks Saksamaal asuvasse noorsooinfokeskusesse.

Koostöös vabatahtlikuga viidi enne teenistust läbi mitmesuguseid ettevalmistavaid tegevusi. Saatev organisatsioon pakkus vabatahtlikule võimalust osaleda avaliku esinemise videotreeningul, valmistas ette saksa kultuuri ja ühiskonda tutvustava materjali ning toetas vabatahtlikku tema saksa keele oskuse tugevdamisel.

Vabatahtlik tutvus Eestis asuvate noorte ja infokeskuste tööga, ettevalmistumaks tööks Münchenis tegutsevas noorsoo-infokeskuses. Vastuvõtva organisatsiooni eesmärk on pakkuda kohalikele noortele mitmesugust teavet hariduse, karjääri, reisimise, vaba aja veetmise jms kohta. Keskus pöörab oma tegevustes erilist tähelepanu Euroopat ja noorte liikuvust puudutava teabe levitamisele. Vabatahtliku peamised tööülesanded olid seotud just nimetatud Euroopa-kesksete teemadega. Keskuse tegevusse kaasatud vabatahtlik töötas keskust külastavate õpilaste ja noortega, pakkudes neile abi neid huvitava Euroopat puudutava teabe leidmisel ning toetas kohalikke aktiivseid noortegruppe erinevate projektide algatamisel.

Projekti käigus olid saatev organisatsioon ja vabatahtlik omavahel tihedas kontaktis, proovides hinnata projekti kulgu ja vabatahtliku isiklikku ja professionaalset arengut. Projekti analüüsetapis on vabatahtlik jaganud oma kogemusi teiste Euroopa Vabatahtlikust Teenistusest huvitatud noortega. Samuti on Kristiina olnud aktiivselt seotud Eestis tegutseva endiste vabatahtlike organisatsiooniga.

Programmi Euroopa Noored alaprogramm 2

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vastuvõttev projekt «Sleepwalkers Student Film Festival»

Vabatahtliku teenistusega kokku puutunud tuttavate kommetaaride ja kogemuste ajal otsustas ka MTÜ Pimedate Ööde Filmifestival (POFF) kaasata oma tudengifilmifestivali *Sleepwalkers* korraldusse kaks välisvabatahtlikku. Kokku umbes pool aastat väldanud ettevalmistava perioodi jooksul mõeldi läbi projekti eesmärgid ja sisu - mida vabatahtlikelt oodatakse, mida tahab organisatsioon projektiga saavutada ning mida suudetakse vabatahtlikele pakkuda; taotleti Euroopa Komisjonilt kinnitust vastuvõtvaks organisatsiooniks asumisel ning tegeleti sobivate vabatahtlike otsimisega. Maikuu valiti suure hulga kandidaatide seast välja kaks sobivaimana näivat vabatahtlikku - 25-aastane Martha Kreekast ja 23-aastane Blandine Prantsusmaalt.

Projekti kestusena lepiti kokku pool aastat ning vabatahtlikud viibisid tudengifilmifestivali meeskonna juures septembrist 2002 veebruarini 2003. Vabatahtlike tegevus oligi otseselt seotud 2002. aasta hilissügisel Tallinnas toimunud tudengifilmifestivali korraldustöödega, hõlmates peaaegjalikult koostööd festivalile filme esitavate noorte filmitegijate ja

filmikoolidega erinevates maailma riikides. Plaanimis tegevused võimaldasid vabatahtlikel osaleda kõigis ühe suurüritusega seotud etappides alates ettevalmistustest lõpetades kokkuvõtete tegemise ja analüüsiga, saades seeläbi aimu sedalaadi ürituse korralduse erinevatest tahkudest.

Kuus kuud töötasid vabatahtlikud, kellel Euroopa Vabatahtliku Teenistuse programmile omaselt ei olnud vastavas valdkonnas töötamisest varasemaid kogemusi ega ka erialast haridust, tudengifilmifestivali väikeses meeskonnas ning neist oli palju abi. Festivali korraldusele andis erilise lisaväärtuse vabatahtlike erinev kultuuritaust ja kõrge motivatsioon.

Projekt osutus festivali korraldajatele omaette väljakutseks, kuivõrd paralleelselt pingelise lühikesele ajale kontsentreerunud korraldustööga tuli tegeleda ka teisest keskkonnast pärit noorte juhendamise ja toetamisega. Samas kaalusid kõikide projektis osalenute, nii vabatahtlike kui korraldajate, positiivsed kommentaarid siiski selle kõik üle - motivatsioon edasiseks tegevuseks filmivaldkonnas, väärtuslik kogemus erineva kultuuritaustaga inimeste koostöötamisest, värske idee tekkimine, arutamine ja rakendamine, head sõprussuhted ja uued rikastavad kogemused.

ALAPROGRAMM 3.1 - NOORSOOLGATUSED JA VÕRGUSTIKUPROJEKTID

2002. ja 2003. aastal taotletud ja toetatud projektide arv, eraldatud toetuse kogusumma

Esitatud projektid	Rahastatud projektid	Eraldatud toetuse kogusumma
28	9	674 451 EEK
38	17	539 805 EEK

Järgnevalt tuleb pikemalt juttu programmi Euroopa Noored alaprogramm 3.1-st (noorsooalgatused ja võrgustikuprojektid) ja sellest, mis peitub ülal esitatud numbrite taga - taotlejatest, projektidest ja büroo tegevusest.

Et saada paremat ülevaadet taotletud ja toetatud projektidest, on oluline ära märkida, et Euroopa Noored Programmi Nõukogu tegi 2002. aasta projektide osas positiivse otsuse (toetada või toetada põhimõtteliselt, teatud tingimustel) 11 juhul, neist kahel korral otsustas aga taotleja projektist loobuda. 2003. aastal olid samad näitajad vastavalt 20 (positiivset otsust) ja 3 (loobumist).

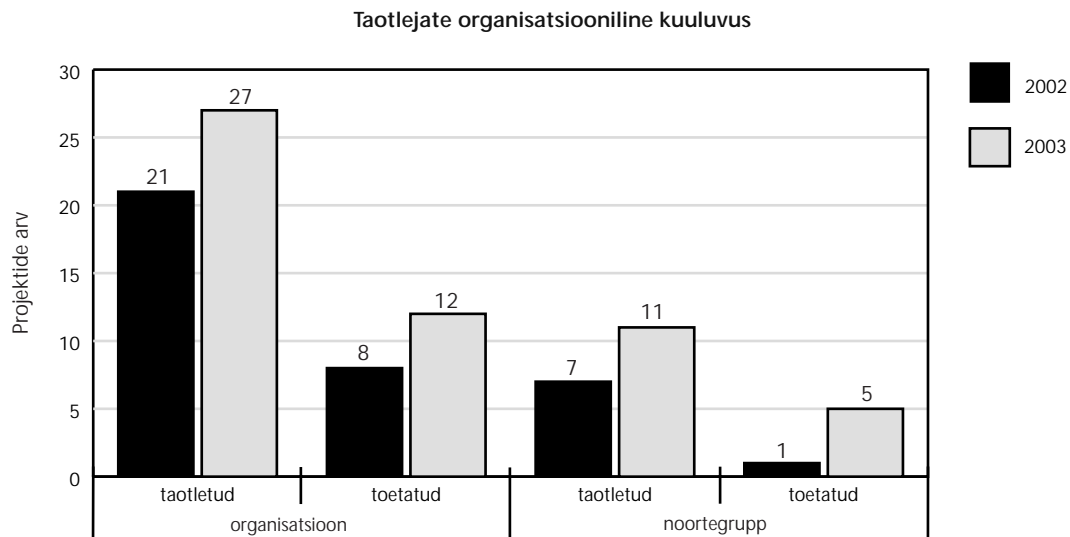
Taotlejad

Kuivõrd programmis Euroopa Noored võib taotlejaks olla mistahes 15–25-aastaste noorte grupp, siis on taotlejate spekter lai. Siinkohal on vaadeldud kahte programmi Euroopa Noored jaoks olulist aspekti: kas on tegemist esmataotlejatega ja kas taotlev noortegrupp on esindatud mõne organisatsiooni kaudu.

On meeldiv tõdeda, et alaprogrammis 3.1 on suhteliselt suur esmataotlejate osakaal. 2002. aastal moodustasid esmataotlejate taotlused kõikidest esitatud projektidest 86% (n=24), 2003. aastal aga 74% (n=28). Seejuures viidi toetust leidnud projektidest esmataotlejate poolt 2002. aastal ellu 75% (n=6) ning 2003. aastal 65% (n=11).

Nimetatu on tähelepanuväärne, kuivõrd annab märku noorsooalgatustele seatud sisulise eesmärgi saavutamisest, seda enam, et ka korduvtaotlejate (sh organisatsioonide) projektide tuumikgruppi on iga uue projekti raames reeglina lisandunud uusi noori või on tegu noortegrupiga, kellele see ongi esmakordseks projektikogemuseks varemgi taotleja rolli täitnud organisatsiooni toel.

Kuivõrd programm Euroopa Noored on ainus noortele suunatud programm Eestis, mis toetab ka mitteformaalsete noortegruppide projekte, on järgnevalt ära toodud taotlejate organisatsiooniline kuuluvus.

Nagu nähtub ülal esitatud tabelist on registreerimata mitteformaalsete noortegruppide arv 2003. aastal võrreldes 2002. aastaga tõusnud. 2003. aastal on noortegruppide osakaal suurenenud nii taotletud kui ka toetatud projektide osas. Siiski on rohkem neid noortegruppe, kes on esindatud mingi organisatsiooni läbi. Lisaks mitteformaalsetele noortegruppidele on taotlejateks erinevad MTÜ-d, noortekeskused, seltsid ja liidud, aga ka maavalitsused.

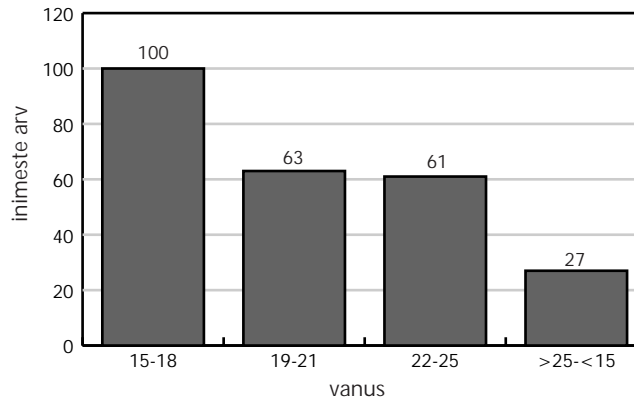
Toetatud projektide tuumikgrupid

Programmis Euroopa Noored käsitletakse tuumikgrupina neid 15–25-aastaseid noori, kes töötavad välja projektiidee ja viivad tegevuskava ellu kõikides projekti etappides. Alljärgnevalt huvitab meid tuumikgrupi liikmete vanus, kust on nad pärit ning kellele on tuumikgrupp oma projekti suunanud. Samuti on oluline välja tuua nn esimese prioriteedi projektide (erivajadustega noori kaasavad noorsooalgatused) tuumikgrupid, kuhu on kaasatud ka erivajadustega noored.

Projekte esitavad noored on pärit erinevaist Eesti paigust. Kõige enam olid esindatud Tallinna noored. Järgnesid Tartu ja Ida-Virumaa piirkonna noored. On veel paiku, mis pole noorsooalgatusprojektidega kaetud. Nii näiteks pole üksi hiu- ega saarenoorte projekt toetust leidnud.

Kuigi tuumikgrupi liikmete aktsepteeritav vanus on 15–25-elu-aastat, on taotlustes tuumikgrupi liikmetena sageli kirjas ka vanemad ja nooremad inimesed kui antud vanusevahemik. Sellistel juhtudel pole taotleja ilmselt päris hästi aru saanud tuumikgrupi mõttest olla vastutav projekti kõikides etappides ja tuumikgrupi liikmetena olid kirjas ka noored, kes pigem seotud projekti ühe etapiga (näiteks põhiüritusega).

Vanuseline jaotuvus 2002-2003
toetatud projektide tuumikgruppides

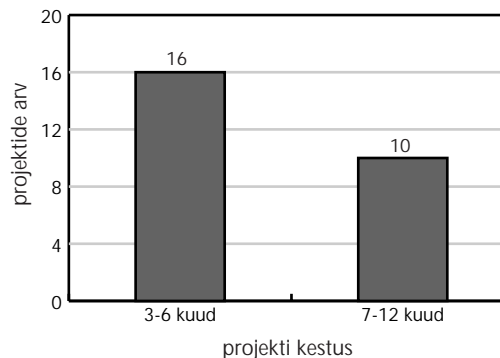
Projekti tuumikgruppidega oli otseselt seotud 251 noort (vt joonist). Kõige enam olid esindatud kooliealised (15–18-eluastat) noored. Sellistesse tuumikgruppidesse oli reeglina kaasatud ka mõni noorsootöötaja. Sõltuvalt projekti ulatusest ja liikmete varasemast projektikogemusest oli tuumikgrupi liikmete arv projektiti väga erinev, kõikides 4 kuni 25 liikmeni. Nagu ka eelpool mainitud, tuleks suurearvulistesse tuumikgruppidesse suhtuda mõneti kriitiliselt, kui võrd on kaheldav kõigi liikmete võrdne osalus projekti kõikides etappides. Lisaks seab see täiendavad väljakutsed projektitegevuste koordineerimisel.

Erivajadustega noori kaasavaid projekte oli 2002.-2003. aastatel 4. Nende tuumikgruppidesse kuulusid erinevas tähenduses erivajadusega noored: käitumisraskustega ja eelnevate sõltuvusprobleemidega noored, erinevate puuetega noored.

Toetatud projektid

Kui võrd noorsooalgatusprojektid võivad kesta 3-12 kuud ning keskenduda väga erinevatele teemadele, siis järgnevalt anname täpsema ülevaate projektide kestusest ja peamistest teemadest.

Projektide kestus 2002-2003

2002. aastal jagunesid lühema- (3-6 kuud) ja pikemaajalised (7-12 kuud) projektid täpselt pooleks. 2003. aastal oli enam projekte, mis kestsid 7 kuud ja rohkem. Siinkohal vajab aga äramärkimist, et üldjuhul on noored plaaninud kas lühemaajalist projekti (3-4 kuud) või siis pigem projekti, mis vältab terve aasta.

Kuivõrd projekti pikkus sõltub suuresti sisust, siis lühemaajalisi projekte iseloomustab enamasti üks põhiüritus või kampaania, mille ettevalmistamisega algselt tegeletakse. Pikemaajalistele projektidele on aga iseloomulikud sariüritused (nt noorteürituste sari «Going Up», noortegrupp Going Up) ning tihtipeale on pikemad projektid üle-eestilised (nt noorte alkoholitarbimise vähendamisele suunatud kampaaniaprojekt «Noor ja kaine», MTÜ Juvente).

Projekti kestus võib projekti vältel muutuda. Tihtipeale pikendavad taotlejad projekti kestust, tingituna algselt planeeritud liiga mahukast tegevuskavast või mõnest muust ootamatust asjaolust. Kui taotleja on sellest Euroopa Noored Eesti bürood eelnevalt teavitanud, siis on see ka igati aktsepteeritav muudatus projektis.

Algatusprojektide üks olulisi tingimusi on see, et projektid peaksid peegeldama noorte jaoks tähtsaid, aktuaalseid teemasid ja probleeme ning pakkuma võimalusel ka omapoolseid lahendusi neile.

Mitmed projektid on noorte poolt ellukutsutud, tõstmaks noorte teadlikkust sõltuvusainetega seonduvas. Seejuures on iga konkreetne projekt silma paistnud ainuomase lähenemisega.

Näiteks leidis üks noortegrupp, et tavapärast levinud loenguvorm ei ole noorte teadlikkuse tõstmiseks ja hoiakute muutmiseks tõhus ning nii seadsid nad oma narkoennetusliku projekti keskmesse hoopis šokeerivaid episoode hõlmava tantsuetenduse (Noorsooalgatusprojekt «Ei narkootikumidele!», MTÜ Valik).

Teine projekt sai aga alguse maanoorte seas laialt levinud alkoholilembusest, mispeale otsustas üks noortegrupp kaasata Tartumaa noored 24 tundi vältavale noorteüritusele, käsitlemaks alkoholi tarvitamisega seonduvat, aga ka suunamaks noori alternatiivsele meelelahutusele (Noorsooalgatusprojekt «Kainete noorte öö/päev», MTÜ ZZ Noortekas).

Kolmas noortegrupp pidas aga oluliseks teadvustada noortele sõltuvusohtu kui sellist, käsitledes oma projekti töötubades muuhulgas ka sõltuvust teistest inimestest (ka noortele omast kambavaimu).

Olulisel kohal on erivajadustega ja vähemate võimalustega noortega seonduvat käsitlevad projektid, seejuures tõusevad 2002.-2003. aastal toetatud projektide seas esiplaanile just puuetega noorte poolt algatatud, nende olukorra teadvustamiseks suunatud projektid. Siinkohal on huvitav, et esindatud on väga erinevate erivajadustega noored ning nende ideed, sh vaimupuuetega noorte võimaluste teadvustamisele suunatud algatus (Noorsooalgatus «Mina, Sina, Meie maailm», Eesti Vaimupuuetega Inimeste Tugiliit), puuetega noorte tööhõive küsimusi käsitlev projekt (Noorsooalgatus «Puuetega noorte integratsioon avatud tööturule Jõgevamaal», Jõgeva Maavalitsuse noortegrupp) ning vaimu-, meele- ja füüsiliste puuetega, ka psüühikahäirega noori loomingulisse tegevusse kaasav algatus («Fantaasia suvelaager puuetega noortele», Jõgeva Maavalitsuse noortegrupp).

Nimetatud projektid on heaks näiteks, tähistamaks Euroopa Komisjoni poolt väljakuulutatud Puuetega Inimeste Aastat (2003).

Ka muud esitatud ja toetatud taotlustes peegelduvad teemad - noorte suitsiidid, noorte kultuuriline teadlikkus ja sallivus, noorte õigused ja kohustused jm - on ühiskonna tasakaalustatud arengu seisukohalt üliolulised, sestap on ka noorte endi aktiivne püüe nimetatud probleemide lahendamisse panustada tunnustust väärt.

Mitmetel juhtudel on just noorsooalgatuse raames teoks saanud noortepoolsed aktsioonid olnud suuniseks kohalikele omavalitsusele jt asjaomastele partneritele, et probleemiga edasi tegeleda. Näiteks on üks Haapsalu noortegrupp oma projekti käigus koostanud noortepärase ülevaate linna noortele noorsootöö raames avanevatest võimalustest ning selle edasine levitamine on nüüd pälvinud ka kohaliku omavalitsuse tähelepanu ja toetuse (Noorsooalgatusprojekt «Noorte teabe-, spordi- ja ajaviitelaager», Noortegrupp Youth Voice). Teine taotleja on aga oma projekti kaudu püüdnud omavalitsuse tähelepanu noorte alkoholitarbimisele, soovides teha ettepaneku alkoholimüügi keelustamiseks laste ja noorte jaoks olulistel päevadel, so lastekaitsepäeval 1.juunil ning koolialguse päeval 1.septembril (Noorsooalgatus «Noor ja kaine», MTÜ Juvente).

Enamus projekte oli suunatud just oma kodukoha noortele. Samas olid 2003. aastal mitmed projektid vähemal või rohkemal määral üle-eestilised (6 projekti), haarates erinevaid Eestimaa piirkondi kas otseselt projektitegevustesse või teavituskampaaniate näol.

Võrgustikuprojektid

Peab tunnustama, et elluviidud võrgustikuprojektide praktika Eestis veel puudub. 2003. aastal esitati küll 2 võrgustikuprojekti taotlust, kuid 1 projekt ei leidnud kvaliteedikriteeriumitele mittevastavusest tingituna toetust ja teisti projekti otsustas küll Programmi Nõukogu toetada, kuid projekt tühistati hiljem taotleja poolt kaasfinantseerijate äralangemise tõttu. 2003. aastal pööras Euroopa Noored Eesti büroo enam tähelepanu võrgustikuprojektidele kui eelnenud kahel aastal ja juba 2004. aasta töötab tulla edukam kõnealuse projektitüübi osas.

Euroopa Noored Eesti büroo noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektidega seonduv toetustegevus 2002-2003

Eeltoodud alapeatükkides käsitletu taustal on hea meel tõdeda, et 2002.-2003. aastal on alaprogrammis 3.1. aset leidnud olulised muudatused, mis annavad märku arengutest sihtgruppideni jõudmisel, aga ka projektide kvaliteedis. Nimetatu on kahtlemata seotud ka Euroopa Noored Eesti büroo poolsete pingutustega noorsooalgatusprojektidele suunatud tugisüsteemi väljatöötamisel ja rakendamisel - alaprogrammi 3.1 alane arendustegevus (sh vastava strateegia väljatöötamine ning elluviimine) oli nimelt üks Euroopa Noored Eesti büroo prioriteetidest 2002. aastal.

Rääkides toetatavatest tegevustest, tuleb siinkohal eeskätt esile tuua:

- Projektkampaaniad, ergutamaks teatud sihtgruppide osalust (näit piirkonniti) või projekte teatud prioriteetsetes teemavaldkondades.

2002. aastal korraldas büroo noorsooalgatusprojektide kampaania seoses 01.09 ja 01.11 tähtaegadega, seades esikohale projektid esmataotlejatelt, kestusega 3-5 kuud. 2003. aastal viidi kampaania ellu 01.04 ja 01.06 taotlustähtaegadega seonduvalt, ergutamaks puuetega noorte projekte ning algatusi, mis käsitlevad Euroopa Liidu laienemisprotsessi. Projektkampaaniast teavitati büroo tavapärase infokanalite vahendusel (veebileht, meililist, otsepostitus), aga ka Noorsootöö Infolehe vahendusel.

- Noorsooalgatusprojektide vaheanalüüsikoolitused.
Alates 2002. aastast korraldab büroo koolitusi noortele, kes on saanud rahalise toetuse noorsooalgatuse elluviimiseks programmi Euroopa Noored raames ning on projekti teostamisega jõudnud enam-vähem projekti poole peale. Koolituse käigus saavad noored jagada oma kogemusi teiste samal ajal noorsooalgatusi teostavate noortega, analüüsida oma projekti nii isiklikku õppimiskogemust kui mõju sihtgruppidele silmas pidades, ühtlasi kavandada projekti edasisi tegevusi.
- Toetus neile noortele, kelle projektitaotlus ei ole leidnud positiivset vastukaja Euroopa Noored Programmi Nõukogus, kuid kel on potentsiaali arendada idee kvaliteetseks algatusprojektiks. Selleks ergutab büroo eitava rahastusotsuse saanud noortegruppe jätkama koostöös bürooga idee arendamist eesmärgiga esitada täiendatud projekt mõnel järgmisel taotlustähtajal.

Projekte elluviinud noorte tagasisidest ilmneb, et büroopoolne aktiivne kontaktihoidmine ning tugi konsultatsioonide, vaheanalüüsikoolituste jm näol projekti läbivalt aitab tõsta projektitegevuste kvaliteeti, aga ka aitab kaasa noorte motivatsiooni ja projekti suhtes valitseva omanikutunde tõusule.

Samas on büroo täheldanud vajadust tõhustada võrgustikuprojektidele suunatud tugitegevusi info ja (rahvusvaheliste) koolituste näol, mistõttu 2004. aastal plaanitakse alaprogrammi 3.1 tugisüsteemi täiendavalt arendada just seda tüüpi tegevuste arvelt.

Võrgustikuprojekt «Meie mees Brüsselis»

Programmi Euroopa Noored poolt leidis 2003 aastal toetust MTÜ Noorte Poliitikakoolide võrgustikuprojekt «Meie mees Brüsselis». Tuumikgrupi moodustasid poliitikahuvilised noored vanuses 15-26 Eestist (13 noort), Leedust (4 noort), Rootsist (4 noort), Ungarist (4 noort) ja Suurbritanniast (4 noort). 5 riigi noored on omavahel kontaktis olnud juba 1996. aastast alates erinevate poliitiliste organisatsioonide ja ürituste raames. Projektiidee sündis aga 2003. aasta suvel, mil koostöösidemed olid juba piisavalt kindlad, et ühisele ettevõtmisele mõelda. Projekt oli planeeritud aset leidma 1. mai kuni 25. august 2004, mille sisse jäid ka Euroopa Parlamendi valimiste päevad.

Projektiideeks oli partnerorganisatsioonide korraldatav teavituskampaania oma maal, et tõsta noorte teadlikkust Euroopa Parlamendist ja teistest EL struktuuridest ning institutsioonidest. Eesmärgiks oli seeläbi suurendada Euroopa Parlamendi valimiste aktiivsust noorte hulgas. Lähenedud uue Euroopa Parlamendi valimiste valguses oli teema äärmiselt päevakajaline.

Projekti ettevalmistusfaasis pöörati suurt rõhku partnerriikide omavahelisele koostööle ning koostöös pidi valmima ühine inglisekeelne kampaania koduleht, milles samuti Euroopa Parlamendi valimistega seonduvalt EL struktuure ja institutsioone tutvustakse.

Eestis oli kampaania planeeritud üleriigilisena. Seda toetas ka asjaolu, et tuumikgrupi liikmed olid pärit erinevaist Eesti paigust ning kohapealne ettevalmistus oli sedavõrd lihtsam. Projekti raames oli kavas külastada erinevaid Eesti linnasid ja lisaks mängudele, viktoriinidele jm noortele atraktiivsetele tegevustele, oli igas linnas kavas ka vastavasisuliste infomaterjalide jagamine ning Euroopa Parlamendi kandidaatide tutvustamine noortele. Kampaania oli plaanitud lõpetada väärrika noorteüritusega Tallinnas, kus esineks mõni nimekas välispoliitik.

Kuigi projekti tuumikgrupi näol oli tegemist juba projektikogemusi omavate noortega, pidasid nad siiski vajalikuks suurema tugiorganisatsiooni (Konrad Adenaueri Fondi) olemasolu, kes toetaks neid kogu projekti vältel.

Lõppanalüüsis oli kavas kampaania edukust hinnata valimistulemusi analüüsides erinevate vanuserühmade lõikes ning võrrelda omavahel ka partnerriikide valimisaktiivsuse statistikat. Lisaks lõppanalüüsile oli Eesti tuumikgrupil plaanis ka 3-päevane vaheanalüüsi sessioon, et parandada koostööd tuumikgrupis ja hinnata projekti käiku. Nii projekti sisuline kui ka tehniline pool ning tulemuslikkus oli kavas kokku võtta projekti lõppseminaril, partnerriikide esindajate osavõtul.

Antud projekti näol oli tegemist Programmi Nõukogu poolt juba heakskiidu leidnud projektiga, kuid kaasfinantseerijate aralangemise tõttu otsustas taotleja projekti tühistada. Käesolev näide on ainus toetust leidnud võrgustikuprojekt Eestis.

Noorsooalgatusprojekt «Ei narkootikumidele»

2003. aastal toetati programmi Euroopa Noored raames Pärnu noortegrupi algatust «Ei narkootikumidele». Tuumikgruppi kuulus 5 noort vanuses 16-18, keda ühendas ühine kirk tantsimise vastu. Noortele tähtsal teemal arutledes leiti, et traditsiooniline uimastiennetus loengute näol pole noorte seas tõhus. Nii arvasid noored, et nende vanused noored vaataks pigem mõnda etendust, mis antud teemat käsitleks, kui kuulaks kedagi suure auditooriumi ees rääkimas. Omavahelise põhjaliku diskussiooniga oli alus pandud noorsooalgatuse sünnile, mille eesmärgiks oli teavitada noori ja panna nad mõtlema sõltuvusainetega (sh alkohol ja tubakas) seonduvate ohtude üle. Ennetustöö meetodiks valisid noored oma ühisest hobist tulenevalt tantsuetenduse. Motiveerituna ja oma projektiideest innustununa võeti Euroopa Noored Eesti bürooga ühendust juba ammu enne taotlustähtaega, et taotlustähtajal esitada kvaliteetne ja läbimõeldud projekt. Projektitegevused ise aga (ettevalmistusest kuni lõppanalüüsini) planeeriti 9 kuule.

Ettevalmistaval perioodil tegeleti aktiivselt tantsuseadega ja regulaarsete proovidega, muusikaseadega, kostüümide modelleerimisega ja õmblemisega. Paralleelselt etenduse ettevalmistamisele kujundati vastavasisulised flaierid ja ürituse reklaamplakatid, lepitati kokku koolidega etenduste aegade osas. Koostööd tehti ka kohaliku avatud noortekeskusega, mis puudutas projekti sisulist poolt, ja tehniliste vahenditega oli abiks kohalik advokaadibüroo.

Et kindlustada projekti põhiidee noorteni jõudmist, otsustati etendusel lisaks näidata ka õppefilmi uimastite kahjulikkusest ja sõltuvuse tekkimisest. Pärast etendust oli kavas ühine arutelu nähtu teemal.

Noored andsid kokku 19 etendust erinevates Eesti paikades. Esineti koolides ja publiku moodustasid peamiselt keskastme õpilased (6.-9. klass). Nagu hilisemast tagasisidest võis välja lugeda, oli etendus igati mõjus ja pani noored tõsisemalt mõtlema narkootikumide kahjulikkusest ja sõltuvuse tekkimisest. Nii näiteks kirjutas keegi tagasisides järgmist: *«Etendus pani ennastki kaasa mõtlema. Kuna lihtsalt proovimisestki võib sõltuvusse sattuda, aitas see etendus mõelda sellele, et miks öelda EI»*. Etendustele järgnema pidanud arutelud otsustasid tegijad ära jätta, kuna etendus võttis enamatel juhtudel kogu publiku haudvaikseks ja mõtlikuks. Seega tuli noortele aega anda mõtete kogumiseks ning nähtu arutati läbi klassides õpetaja osavõtul.

Lisaks omakeskis läbiarutatud projekti käigule lisis tuumikgrupp lõpparuandele ka etendust vaadanud noorte tagasisidelehed, kus oli küsitud noorte arvamust narkootikumidest üldiselt ja ka muljeid etendusest, mis kokkuvõttes andis piisavalt objektiivse pildi projekti õnnestumisest. Projekti käigus tekkinud probleemid ja see, mis tuumikgrupp oli antud projektist õpinud, olid samuti üles tähendatud lõpparuandes.

ALAPROGRAMM 3.2 - TULEVIKUKAPITALIPROJEKTID

Aasta	Esitatud projekte	Toetatud projekte	Eraldatud toetused kokku
2002	4	3	194 234 krooni
2003	5	4*	218 348 krooni

* Euroopa Noored Programmi Nõukogu otsusega toetati 5 projekti, millest 1 tühistati hiljem taotleja poolt.

Kui 2001. aastal esitati Eestis vaid üks tulevikukapitaliprojekt, siis juba sellele järgneval aastal toimus murranguline areng taotluste hulka silmas pidades. Paraku polnud eelarveliste ressursside ebapiisavuse tõttu võimalik 2002. aastal toetada kõiki esitatud projekte, kuigi need vastasid eranditult tulevikukapitali projektidele esitatud kvaliteedi ning vormi nõuetele.

Aasta 2003 ei toonud kaasa olulist muutust kvantitatiivses plaanis, küll aga toetamiseks esitatud taotluste kvaliteedis, samuti taotlejate ringis.

Taotlejatest

Tulevikukapitaliprojektide näol on tegu suhteliselt piiratud sihtgrupile avatud võimalusega - Euroopa Vabatahtliku Teenistuse läbinud noored saavad seeläbi algatada uusi projekte, rakendamaks vabatahtlikuna omandatud teadmisi, oskusi ja kogemusi. Seejuures on neil võimalik projekte ellu viia kas oma koduriigis või selles riigis, kus nad vabatahtlikuna tegutsesid.

Eelöeldu taustal on huvitav märkida, et aastatel 2002-2003 toetust leidnud 7-st tulevikukapitaliprojektist viidi 4 ellu eesti noorte poolt, ülejäänud 3 aga Suurbritanniast, Saksamaalt ja Soomest pärit noorte poolt, kes olid Eestisse sattunud vabatahtlikuna ning leidsid, et võiksid siin kasulikud olla ka peale vabatahtliku teenistuse lõppu, sedakorda juba uue projekti elluviimise läbi.

Kõik tulevikukapitaliprojekte ellu viinud taotlejad olid naissoost (ainuke vaatlusaluste aastate meessoost taotleja otsustas oma projektitaotluse enne tegevuste alustamist tühistada). Toetust leidnud projektide teostajate keskmine vanus oli 2002. a. 21,3 aastat ja 2003. a. 22,3 aastat.

Projektidest

Teemavaldkondade osas on hea meel tõdeda, et toetust leidnud projektid on olnud suunatud väga erinevate küsimuste käsitlemisele: noorsooinformatsiooni pakkumisest ja kohalikul tasandil vabatahtliku tegevuse tähtsuse teadvustamisest alternatiivset noortekultuuri toetava organisatsiooni loomiseni. Olenevalt projekti spetsiifilisest suundumusest, ulatusest ja kestusest on ka projektide tegevuste valik lai - infoüritused, töötoad, teabematerjalide väljaandmine, laagrid jm.

2003. aastal tõusevad toetatud projektide seas esile erivajadustega ja vähemate võimalustega noorte osalusvõimalusi toetavad tulevikukapitaliprojektid: 4-st toetust leidnud projektist on selliseid 3 (75%). Toetatud projektid kujutavad endast noortekodus elavatele noormeestele suunatud inimõigustealast koolitusprojekti,

riskinoortele suunatud loodussõbralikke ja keskkonnasäästlikke eluviise teadvustavaid laagreid ning ettevõtmist, mille käigus valmis Eesti erinevates lastekodudes elavate laste ja noorte muusikaloomingut kajastav CD-plaat. Erivajadustega noortele suunatud projektide juures on oluline roll olnud projekti spetsiifilist sihtgruppi tundvate organisatsioonide - koostööpartnerite - roll, kelle kaudu on endised vabatahtlikud loonud kontakte nende erivajadustega noortega, keda oma tulevikukapitaliprojekti tegevustesse kaasata soovitakse. Koostööpartnerite kaasatus on aidanud kaasa sihtgrupile asjatundliku lähenemise tagamisele projektitegevuste käigus.

Ehkki nagu teisedki algatusprojektid alaprogrammis 3 võivad ka tulevikukapitaliprojektid olla suunatud väga erinevatele sihtgruppidele, määratleb valdav enamus esitatud ja toetatud projektidest oma peamiseks sihtgrupiks siiski noored - vaid üks 2002. aastal asetleidnud projektidest püüdis muuhulgas julgustada eakaid inimesi vabatahtlikule tegevusele.

Kui ealiselt on projektide sihtgrupid seega üsna kitsalt määratletud, piirdudes reeglina 15-25-aastaste noorte kaasamisega, siis geograafiliselt paistavad toetatud projektid silma laiaulatusliku mõjuga. 7-st toetatud projektist on vaid 2 olnud suunatud ühe omavalitsuse piirkonnas elavatele noortele (Tartu ja Tallinn), ülejäänud on hõlmanud tegevusi erinevates maakondades ja omavalitsustes, samuti kaasanud noori üle-eestiliselt.

2002. aastal toetust leidnud projektide keskmine kestus oli 10 kuud, 2003. aastal aga 8 kuud.

Kuna projektide ametlikult lubatud kestus on 12 kuud, on käesoleva aastaraamatu koostamise hetkel projekti põhitegevuste elluviimine või lõpparuande koostamine käsil veel kolmes projektis 2003. aastal toetatud 7-st, mistõttu ei ole siinkohal lõplikke järeldusi projektide teostumisest veel võimalik teha. Juba lõppenud projektide kogemustest ilmneb aga, et mida lühem ja kontsentreeritum on projekti kestus ja tegevuskava, seda tõenäolisemalt õnnestub see taotlejal ellu viia olulisemate muutusteta. Pikaajalisena planeeritud projektide puhul tõuseb esile, et taotleja elus asetleidvad muudatused (näit tööle asumine, õpingute alustamine) on seadnud olulise takistuse projekti elluviimisele planeeritud ajal ja ulatuses. Paraku ei ole taotlejad alati osanud ka teadvustada endal lasuvat vastutust projekti teostamise eest hea seista. Euroopa Noored Eesti büroo hinnangul on nimetatud muuhulgas ilmselt tingitud sellest, et vabatahtlikus teenistuses ei laiene vabatahtlikule otsest vastutust tegevuste kvaliteedi ja järjepidevuse tagamisel, seega on tulevikukapital ilmselgelt paljudele neist esmakordseks kogemuseks omaalgatuslikust, täielikult nende vastutusele ja pühendumisele tuginevast projektist.

Euroopa Noored Eesti büroo tulevikukapitaliprojektidega seonduv toetustegevus 2002-2003

Kuna tulevikukapitaliprojektid on avatud vaid väga spetsiifilisele sihtgrupile - 18-25-aastased noored, kes on läbinud Euroopa Vabatahtliku Teenistuse alaprogrammi - on ka vastava alaprogrammi info- ja tugisüsteem suuresti seotud vabatahtlikele suunatud alaprogrammi 2 tegevustega. Nii on tulevikukapitali võimaluste tutvustus ja esmaste projektiideede arutelud olnud oluliseks osaks vabatahtlikele suunatud teenistusprojektide vaheanalüüsikoolitusest, samuti teenistusest naasnud noorte kokkusaamistel.

Ehkki ametlike tingimuste kohaselt kuulub projektitaotlus esitamisele selles riigis, kus plaanitav tulevikukapitaliprojekt ellu viiakse, on büroo võimaluste piires konsulteerinud ka neid Eesti noori, kel huvi ja soov viia oma tulevikukapitaliprojekt ellu riigis, kus vabatahtlikuna tegutseti.

Aastatel 2002-2003 on välja töötatud ja täiendatud tulevikukapitaliprojekte üldiselt tutvustavad põgusad infolehed. Kogemus näitab aga, et kvaliteetsete projektide planeerimisel ja teostamisel vajavad noored oluliselt rohkem infot ja suuniseid, mistõttu on täiendavate tugimaterjalide väljatöötamine üheks eesmärgiks 2004. aastal.

Alaprogramm 3.2

Näide tulevikukapitaliprojektist «Recording sessions with disadvantaged children in Estonia»

(eesti k. «Lindistussessioonid vähemate võimalustega lastega Eestis»)

Kõnealuse projekti viis 01.05.-01.09.2003 Eesti erinevaid lastekodusid kaasates ellu 22-aastane briti neiu Kristen Harvey, kes oli oma esmased kontaktid Eestiga loonud, tegutsedes Euroopa Vabatahtliku Teenistuse programmi raames 2001. aastal Maidla Lastekodus. Sealsete lastega oli Kristen muuhulgas läbi viinud muusikaringi, sellest innustununa sooviski ta oma tulevikukapitaliprojektis laiendada lastekodudes elavate laste ja noorte võimalusi eneseteostuseks muusika valdkonnas. Ja täpsemalt sai projekti eesmärgiks lastekodudes elavate laste ja noorte esituses muusika (sh nende omaloomingu) salvestamine ning lugude koondamine noorte omaloomingulisele CD-plaadile.

Ettevalmistusetapis pöördus Kristen erinevate lastekodude poole ning leidis esmase tagasisidena rohkelt huvi nii lastekodude juhtkondadelt kui otse noortelt. Oma rolli mängis ilmselt seegi, et projekt oli kavandatud suveperioodiks ning oli seega eelkõige suunatud neile lastele ja noortele, kes ei ole mingil põhjusel leidnud võimalust suvevaheaja sisukaks veetmiseks väljaspool lastekodu (tugiperes, laagrites vms). Projekti ideed täpsemalt planeerides tödes Kristen, et tal on küll kogemused, kontaktid ja algeline keeleline ressurss suhtlemaks lastekodulaste ja -noortega, kuid puuduvad muusikasalvestuste tegemiseks vajalikud tehnilised teadmised ja kogemused, mistõttu otsustas ta projektitegevuste kvaliteedi toetamiseks projekti kaasata teisegi briti noore Becky Smith'i. Lisaks sai Kristen projekti ettevalmistamisel tuge ja nõu vabatahtliku teenistuse ajal loodud Eesti kontaktidelt - kahelt lastekodunoorelt, aga ka noorsootöö valdkonnas tegutsevatelt organisatsioonidelt, kellega Kristen teenistuse käigus oli kokku puutunud. Projekti teostamiseks vajalike tehniliste vahendite muretsemisel leiti muuhulgas toetust ka Suurbritannia saatkonnalt Tallinnas, aga ka erafirmadelt.

Projekti käigus viidi muusikatöötubasid ja salvestusi ellu kokku üheksas lastekodus: Maidlas, Viljandis, Pärnus, Tallinnas (Kopli varjupaigas, Mustamäel ja Maarjamäel), Kohtla-Järvel, Kohtla-Nõmmel ja Narva-Jõesuus. Muusikatubade käigus said osalevad lapsed ja noored õppida mikrofoni laulmist, pillimängu, laulude arvutisse salvestamist ja salvestuste töötlemist.

Projekti käigus kogesid läbiviijad rasket tööprotsessi (sh seda kuidas motiveerida eneseväljendusele noort, kellel varasemad sellised kogemused puuduvad või keda on varasemates katsetes saatnud ebaedu), aga ka osalenud laste ja noorte siirast rõõmu sellises tegevuses kaasalöömisest ning uhkust «päris oma» laulu salvestust kuulates...

Projekti käigus sai linti ligikaudu 60 muusikapala eesti, vene ja inglise keeles, kusjuures kogumik sai rikkalik nii lugude stiililist kuuluvust kui lugude ja esitajate kultuuritausta arvesse võttes. Projekti käigus valminud CD-plaadid ja kassetid jaotati osalenud lastele ja noortele, erinevatele lastekodudele jm organisatsioonidele Eestis. Kuna kogumik oli loodud laste haridusliku tegevuse osana, levitati seda vaid kõnealuse projekti õppeprotsessi tulemina. Projekti teostamiseks soetatud tehnilised vahendid (muusikasalvestusi võimaldav helitöötlusprogrammidega arvutikomplekt, süntesaator jm) jäid projekti lõppedes lastekodude käsutusse, toetamaks sealsete kasvandike muusikaalase tegevuse jätkumist ka peale kõnealuse ühekordse projekti lõppu.

Tagamaks, et projektikogemus ei jääks vaid tegijate- ja osalejatekeskseks, hõlmas projekt ka meediakajastust pressiteadete, Eesti suuremates eesti- ja venekeelsetes päevalehtedes ilmunud artiklite jm näol.

Projekt lõi väärtusliku õppimiskogemuse tegijatele endile, eeskätt aga selle sihtgrupile. Projekti lõpparuandes võtab Kristen Harvey projekti mõju kokku nii:

«To be honest, many adults working at the children's houses seemed somewhat suspicious of our project and we had to be sensitive about this, especially when we first arrived and set up. However, mostly I feel that as they saw what we were doing with the children they began to perceive of the project differently and appreciated the merits of our work. Several staff commented positively saying things like: I see the child likes music. And she seems to grow confidence when singing. Such comments were encouraging and made us feel we were having a positive local impact».

(«Ausalt öeldes suhtusid mitmed lastekodutöötajad meie projekti teatud kahtlustega ning me pidime sellega arvestama, eriti kui me esmakordselt end lastekodus sisse seadsime. Samas, enamikul juhtudel, kui nad nägid, mida me lastega teeme, muutsid nad oma suhtumist meie projekti ja hakkasid nägema projekti väärtust. Mitmed töötajad väljendasid oma toetust, öeldes näiteks: ma näen, et sellele lapsele tõesti meeldib muusika. Ja tundub, et lauldes kasvab ka tema enesekindlus. Sellised kommentaarid olid väga julgustavad ja panid meid tundma, et meie tegevusel on positiivne kohalik mõju.»)

ALAPROGRAMM 5: TUGIMEETMED – NOORSOOTÖÖTAJATELE MÕELDUD PROJEKTID

Tugimeetmed on üheks programmi Euroopa Noored kandvaks ja arendavaks jõuks, sest nende kaudu juhitakse noorsoolase tegevuse kvaliteeti. See toimub peamiselt läbi rahvusvahelise kogemustevahetuse ning noorsootöötajate täiendkoolituse, aga ka rahvusvaheliste võrgustike, partnerlussuhete ja uuenduslike projektide arengut toetades.

Tugimeetmete puhul lähtutakse kahest eesmärgist.

Otsene eesmärk:

- abistada noorsootöös tegutsevatel inimestel ja organisatsioonidel programmi Euroopa Noored erinevate alaprogrammide projekte kvaliteetselt ette valmistada ja ellu viia.

Kaudne eesmärk:

- panustada Euroopa noorsootöö ja noorsoopoliitika arengusse.

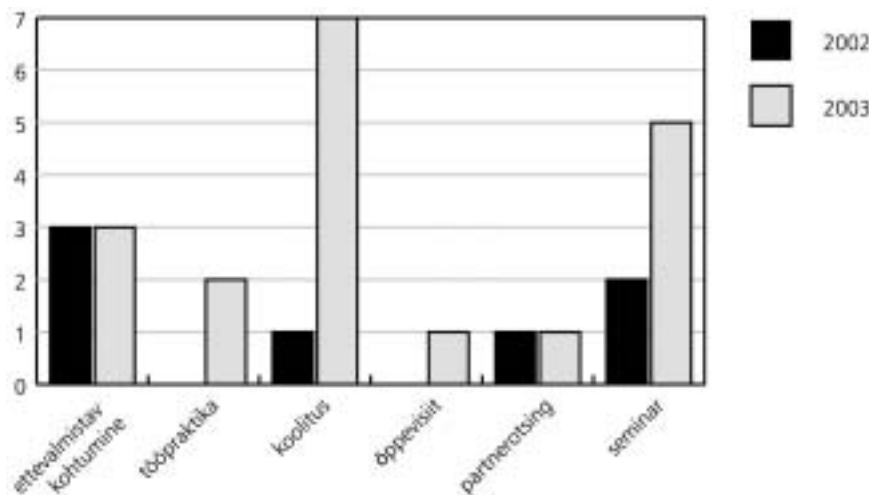
Eeltoodu saavutamiseks vajavad noorsootöötajad lisaks Eestis pakutavale erialasele koolitusele ka rahvusvahelisi enesetäiendamise võimalusi, mis võimaldavad noorsootöötajatel omakorda jagada rohkem teadmisi noortele, kes korraldavad noorsoovahetusi, noorsooalgatusi, võrgustikuprojekte või Euroopa Vabatahtliku Teenistuse projekte.

Esitatud ning toetatud projektid 2002-2003 aastal

Aasta	Esitatud projekte	Rahastatud projekte	Kasutatud eelarve
2002	8	7	833 918 EEK
2003	21	19	2 460 490 EEK

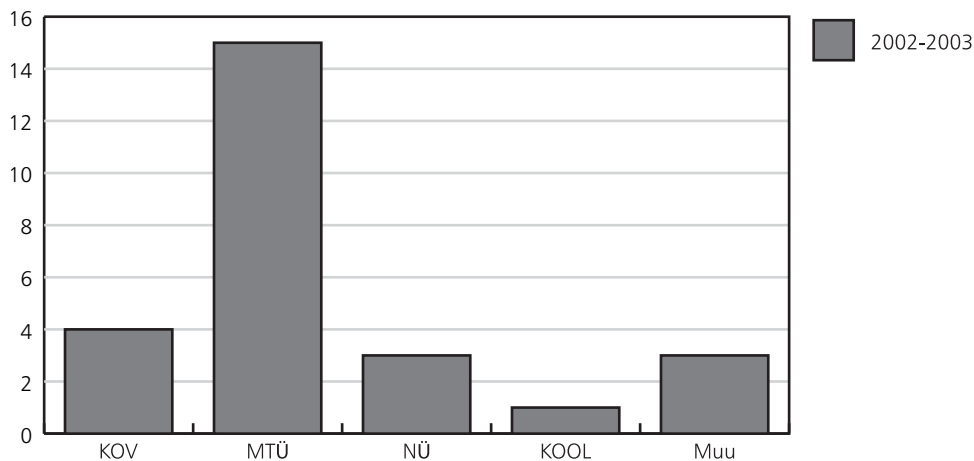
Aastatel 2002 ja 2003 on Euroopa Noored Eesti büroo alaprogrammi 5.1 rakendumist oluliselt tõhustanud, kuna eelnevatel aastatel on taotlusi olnud liiga vähe ning sellest tulenevalt on alaprogrammi eelarvet kasutatud peamiselt täiendavate rahvusvaheliste noorsoovahetuste ning EVS projektide rahastamiseks.

Eelpoolmainitud tõhustavad meetmed on selgelt vilja kandnud, mida tõestab märkimisväärselt kasvanud taotluste ja toetatud projektide hulk võrreldes eelnevate aastatega (n 2003. aastal on toetatud projektide arv alaprogrammis 5.1 koguni 2,7 korda suurenenud). Samuti tuleb tõdeda, et positiivne muutus on leidnud aset **projektide tüübis**. Nimelt tõi 2002. aasta kaasa nii esimese rahvusvahelise koolitusprojekti (Tartu Vabatahtlike Keskus) kui rahvusvahelise seminari projekti (Tallinna Linnavalitsus). Seni teostati alaprogrammi 5 projektidena peamiselt ettevalmistavaid kohtumisi ning tööpraktika projekte. 2003. aastal viidi taotlejate poolt ülekaalukalt ellu just koolitusprojekte ning temaatilisi seminare (kokku 12-l korral), mis toetab igati antud alaprogrammile seatud ülesannet võimaldada noorsootöötajatele lisaks Eestis pakutavale erialasele koolitusele ka rahvusvahelisi enesetäiendamise võimalusi.

Taotleja tüüp ja päritolu maakond

Taotleja tüübilt on alaprogrammi 5 sihtgrupp mõnevõrra konkreetsem ja organiseeritum võrreldes programmi Euroopa Noored taotlejatega teistes alaprogrammides, kus näiteks noorsooalgatuste ning noorsoovahetuste projektide taotlusi esitavad EN büroole tihti peale ka mitteformaalsed noortegrupid.

Nii on alaprogrammis 5.1 peamiseks taotleja tüübiks mittetulundusühing, mille peamiseks tegevusväljundiks on töö noortega (avatud noortekeskused, noorsooorganisatsioonid jmt). Kohalikest omavalitsustest aktiivsemad on olnud Tartu ja Tallinna noorsootöö struktuuriüksused.

Taotlejate päritolumaakonna osas võib öelda, et siin on üsna selgelt väljakujunenud geograafiliselt aktiivsemad piirkonnad Tallinna ja Tartu eestvedamisel (kokku 21-l korral), üksikutel kordadel on tugimeetmeid teostanud ka taotlejad, kes on pärit Haapsalust, Kuressaarest, Põltsamaalt ning Raplast. Eeltoodu annab põhjust büroole tõsisemaks analüüsiks ning tegutsemiseks, eesmärgiga alaprogrammi teadlikkust ning kasutatavust geograafiliselt oluliselt laiendada.

Teema/sihtgrupp

Oluline areng tugimeetmetes on toimunud seoses projektide teema- või sihtgrupi määratlusega. 2002.-2003. aastal rahastatud 26-st projektist 9 olid suunatud toetama vähemate võimalustega ning riskigrupi kuuluvate noorte kaasamist programmi Euroopa Noored tegevustesse. Näitena võib siinkohal tuua nii MTÜ R.A.A.A.M poolt teostatud rahvusvahelise koolitusprojekti «Who am I», mille eesmärgiks oli mitmekesistada noorsootöötajate tööd vähemusrahvustest noortega ning aidata noortel paremini teadvustada ennast ja oma päritolu; Narva Noortekeskuse rahvusvahelise seminari, eesmärgiga pakkuda vene keelt kõnelevatele noortele võimalusi läbi programmi EN rahvusvahelisi kogemusi ammutada ning ennast igakülgset arendada kui ka MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu rahvusvahelise kontaktseminari, mille eesmärgiks oli koostöös Ida-Euroopa riikide partnergruppidega võrdsete võimaluste ning sotsiaalse kaasatuse teemal edasisi noorsoovahetusprojekte planeerida.

Partnerlus

Siinkohal on hea tõdeda teiste koostööriikidega (Kagu-Euroopa, Ida-Euroopa ja Kaukaasia, Vahemere-äärse piirkonna ning Ladina-Ameerika riigid) teostatavate projektide aktiveerumist. Kõnealustel aastatel on selliseid projekte EN büroole esitatud kolmel korral ning projektid on käsitlenud inimõigusi, laieneva Euroopa võimalusi ning sotsiaalset tõrjutust ja marginaliseerumist. Eesti taotlejad on A5 raames teistest koostööriikidest partnereid kaasanud peamiselt Kagu-Euroopa ning Ida-Euroopa ja Kaukaasia piirkonnast.

Edasised tegevused

Rääkides alaprogrammi 5.1 otsesest eesmärgist - abistada noorsootöös tegutsevatel inimestel ja organisatsioonidel programmi Euroopa Noored erinevate alaprogrammide projekte kvaliteetselt ette valmistada ja ellu viia - võib projektide jätkutegevuste kohta kokkuvõttes öelda järgmist:

alaprogrammi 5.1 raames teostatud tugimeetmete baasil on korraldatud hulgaliselt noorsooprojekte nii rahvuslikul kui rahvusvahelisel tasandil. Suuresti on tugimeetmete jätkuprojektidena teostatud rahvusvahelisi noorsoovahetusi (7-l korral) ning vähesemal määral on korraldatud ka Euroopa Vabatahtliku Teenistuse projekte (5-l korral), noorsooalgatusprojekte (2-l korral) ning rahvusvahelisi koolitusi (3-l korral) ning seminare (3-l korral).

Alaprogramm 5.1

näide rahvusvahelisest ettevalmistavast kohtumisest

«Oikumeenilise suunitlusega vabatahtliku teenistuse arendamine Balti mere piirkonnas».

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Noorsootöö Keskus (mille peamiseks eesmärgiks on EELK koguduse noorte hulgas religioosse, eetilise ja hingelise kasvu toetamine läbi erinevate lastele ja noortele suunatud tegevuste ja projektide), korraldas 21.-23.02.2003 koostöös Soome, Poola ja Saksamaa oikumeeniliste organisatsioonidega rahvusvahelise ettevalmistava kohtumise «Oikumeenilise suunitlusega vabatahtliku teenistuse arendamine Balti mere piirkonnas».

Projekti partnerid olid eelnevalt kohtunud 2002. aasta suvel Visbys, Rootsis toimunud rahvusvahelisel oikumeenilisel noorsoofestivallil, kus tuli jutuks ühine soov teostada multilateraalne vabatahtliku teenistuse projekt programmi Euroopa Noored raames, kaasates nii EL liikmesriikide, kandidaatriikide ning kolmandate riikide noori ja partnerorganisatsioone. Eelöeldust tulenevalt otsustati esimeses etapis korraldada ettevalmistav kohtumine, mis võimaldaks EVS multilateraalse projekti eesmärkidest ja võimalustest konkreetselt rääkida ning sellele järgnevalt juba konkreetne EVS projektitaotlus Euroopa Noored büroole esitada.

Ettevalmistava kohtumise käigus, millest võttis osa kokku 7 noort vabatahtlikku ja noorsootöötajat, räägiti mitmepoolsete EVS projektide eesmärgist ja tingimustest ning osalevate organisatsioonide ootustest seoses planeeritavate projektidega. Samuti jagasid osalejad kogemusi oma töö valdkonna ning korralduse ning sihtgruppidega suhtlemise küsimustes. Kohtumise raames külastati tulevasi EVS vastuvõtvaid organisatsioone Tallinnas (nt evangeelsete tudengite ühingud, kogudused jne), kus kohtuti nende esindajatega ning vabatahtlikega, räägiti projekti sujumisest ning ettetulnud probleemidest. Kohtumise teisel ja kolmandal päeval keskendusid partnerid EVS vabatahtlike võimalikule tegevusele oma organisatsiooni noorsootöö kontekstis, koostati tegevusplaan ning lepiti kokku projektitaotluse esitamisega seonduva osas.

Ettevalmistavale kohtumisele järgneva töö käigus plaaniti keskenduda eelkõige mitmepoolse EVS projekti arendamisele Ida-Euroopa riikidega ning sellega seonduvale partneritevahelisele suhtlusele, vabatahtlike leidmisele ning projektitaotluse esitamisele programmi Euroopa Noored alaprogrammi 2 raames.

EUROOPA NOORED EESTI BÜROO INFOTEGEVUS 2002.- 2003. AASTAL

Büroo viies ja kuues tegevusaasta töid rohkelt tagasisidet selle kohta, et teadmine nii Euroopa Noored Eest büroo kui programmi Euroopa Noored olemasolust on noorte ja noorsootöötajate seas suhteliselt laialt levinud. Ühelt poolt on see kindel kinnitus büroo senise infotegevuse edukusele, teisalt tõuseb iga aastaga infolevikus üha olulisemale kohale ka seniste programmi võimaluste kasutajate poolt edastatav kogemus. Et Euroopa Noored programmi peamiseks sihtgrupiks on noored, on selline infolevitus noorte endi ideede elluviimise võimaluste kohta väga tänuväärne.

Teabematerjalid

Euroopa Noored Eesti büroo kodulehekülj (http://euroopa.noored.ee) on jätkuvalt kasutajate külastatavuse (vt kodulehekülje külastatavuse tabelit) ja tagasiside põhjal otsustades äärmiselt tõhusaks infokanaliks. Büroo koduleheküljelt on võimalik saada eesti- ja venekeelset põhjalikku teavet võimaluste kohta erinevate alaprogrammide raames. Samuti on kättesaadavad alaprogrammide taotlus- ja aruandlusvormid, on võimalik tutvuda ohtrate koolituspakkumiste ja teistest riikidest pärit partnerite otsingukuulutustega (rahvusvahelisteks noorsoovahetusteks või vabatahtlikuks teenistuseks), ning tutvuda kõikvõimalike muude programmi Euroopa Noored puudutavate materjalidega (taotluste statistika, aastaraamatud, programmi mõju analüüs, viited, üritused jms). Euroopa Noored Eesti büroo kodulehekülj on alati olnud ajakohaselt uuendatud ning seetõttu ka büroo töötajate poolt enim viidatud infoallikaks.

Euroopa Noored Eesti büroo kodulehekülje külastatavus aastatel 2002-2003.

Aasta	Kodulehe külastusi	Keskmiselt kuus	Keskmiselt päevas
2002. a	20024	1669	55
2003. a	35277	2940	97

Aktiivsemaks teabe edastamiseks kasutab Euroopa Noored Eesti büroo meililisti ehk postiloendit. Listiga liitunute e-postkastidesse laekus büroo poolt erinevate koolitus- ja seminariteadete, kutsete ja kuulutuste ning koostööpakkumistega 2002. aastal 267 ja 2003. aastal 205 kirja. Meililistiga on saanud väga lihtsalt liituda büroo koduleheküljelt. 2002.-2003. aastate jooksul on meililistiga liitunute arv tõusnud u 600-lt ligi 2000-ni.

Lisaks 2003. aastal trükitud väga ülevaatlikele ja lustakas stiilis programmi tegevusi tutvustavatele voldikutele on infotegevuses tõhusaks abiks olnud programmi Euroopa Noored nelja alaprogrammi põhjalikud trükitud teabematerjalid nii eesti kui vene keeles.

Meedia

Programm Euroopa Noored on meedias olnud kajastatud mitmekesiselt. Nii kirjutav press kui tele- ja raadioetrid on esitlenud programmi tegevusi ja põhimõtteid. Suurenev tähelepanu on tõenäoliselt osati seotud Euroopa Liidu temaatika olulisuse tõusuga 2002.-2003. aastal, ajal, mil Eesti avalikkuses sai suurt tähelepanu Euroopa Liiduga liitumise temaatika ning selleks valmistumine.

Meediaga suhtlemisel on Euroopa Noored Eesti büroo olnud läbi aastate edukas, mis kajastub nii üleriigiliste kui maakondlike infokanalite (päevalehed, ajakirjad, televisioon, raadio) jätkuvas huvis programmi võimaluste vastu. Meediahuvi oli programmi ja büroo tegevuste vastu eriti aktiivne tänu 2003. aastal toimunud mitmete programmi Euroopa Noored tavategevuste väliste üritustele, mis Euroopa Noored Eesti büroo ettevõtmisel teoks said (Noorte rongiüritus «Astu peale - Viljandi-Tallinn-Euroopa!», 9.05.2003; Hariduskonverents «Ka MITTE-FORMAALNE on väärtus!», 29.09.2003; ja Euroopa Komisjoni poolt korraldatud Euroopa Noorte nädala üritused Brüsselis, 29.09.- 05.10.2003). Aktiivne programmi ja projektide kajastamine meedias aitas jõudsasti kaasa programmi võimaluste teabe üleriigilisele levikule ning tõi sihtgrupi noortelt Euroopa Noored Eesti büroole hulgaliselt päringuid ja konsultatsioonisoove.

Reklaam läbi toetatud projektide

Programmi Euroopa Noored raames toetatud projekte teostavatel noortel on kohustus kõikides projektiga seotud avalikes materjalides mainida programmi Euroopa Noored toetust. Nii on programmi Euroopa Noored logo ja/või teavitus programmipoolsest toetusest või mõnikord isegi lühike ülevaade programmist esindatud mitmetel noorte poolt erinevate projektide käigus koostatud tekstikogumikel ja CD-del, aga samuti on programmi toetust mainitud korraldatud projekte tutvustavates pressiteadetes, intervjuudes ja artiklites (kohalikes kui ka riiklikes meediaväljaannetes). Näiteks võiks tuua 2003. aasta augustis Nõmme Noortemaja noorte poolt koostöös Hispaania, Itaalia ja Portugali noortega korraldatud identiteediteemalise noorsoovahetuse, millele järgnesid oktoobris jätkuprojektina Nõmme Noortemaja korraldatud Nõmme noorte ID-päevad. Mainitud üritused leidsid kajastust mitmetes meediaväljaannetes (noorteajakiri Stiina, ajakiri Kultuur ja Elu, Eesti Päevaleht, Vesti, Nõmme Sõnumid, ETV Aktuaalne Kaamera).

Programmi Euroopa Noored poolt toetatud ja noorte poolt läbiviidud projektide kaudu edastatud reklaam, läbi vahendatud meedia või veelgi tähtsam - noorte omavahelise suhtluse kaudu, on suhteliselt mõjuvõimas, sest teiste positiivne kogemus innustab noori julgemini ja rohkem ise ette võtma.

Infoüritused

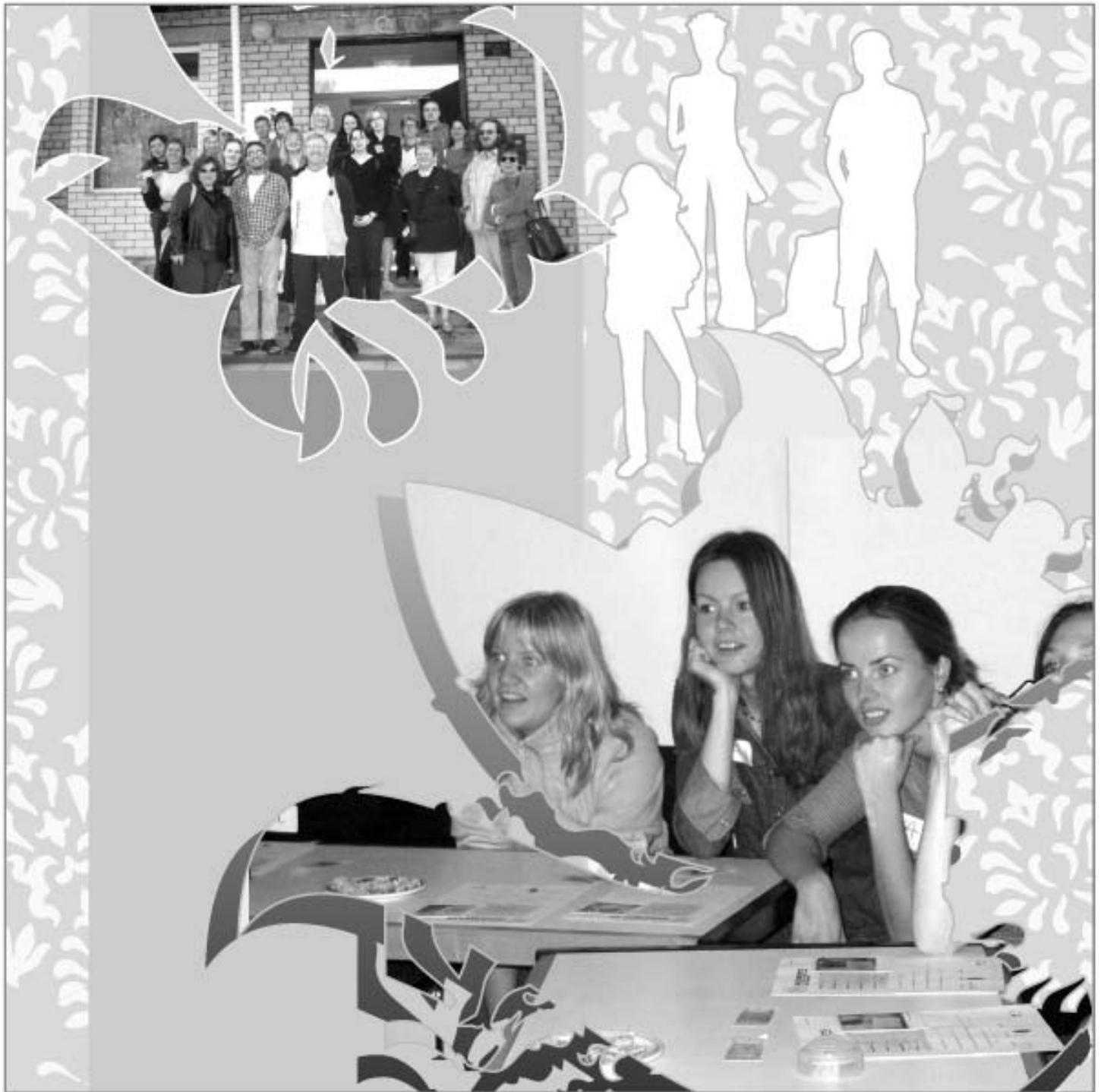
Enamik toimunud infoüritustest, kuhu oli kaasatud Euroopa Noored Eesti büroo, olid korraldatud erinevate asutuste ja organisatsioonide poolt, mille eesmärgiks olid konkreetsete projektide algatamine sihtgruppide seas. Samuti on büroo töötajad võimaluse korral osalenud 25 või enama sihtgruppi kuuluva osavõtjaga infoüritusel üle Eesti. Mitte alati pole see kahjuks büroo töötajate erinevate tööülesannete tõttu võimalik, kuid programmi tutvustavad infomaterjalid ja/või video saadetakse alati kõikidele soovijatele. Nagu eelnevatelgi aastatel, osales Euroopa Noored Eesti büroo 2002. ja 2003. aastal noorte infomessil «Teeviit» (mõlemal aastal u 20000 külastajat) ning 2002. aastal ka Tartus toimunud noorte infomessil Stardipalavik (u 1500 külastajat).

Programmi Euroopa Noored suurüritused

Ideega toetada Eesti noorte aktiivset osalust mitmekultuurilise ning tasakaalustatud Euroopa kujundamisel, korraldas Euroopa Noored Eesti büroo 2003. aasta 9. mail (Euroopa päeval) noorte rongiürituse «Astu peale - Viljandi-Tallinn-Euroopa!». Ettevõtmise peamiseks eesmärgiks oli anda noortele võimalus ja motiveerida neid Euroopa-teadlikkusega seotud teemade osas kaasa rääkima, ning ühtlasi suunata neid eksisteerivate probleemide lahendamist positiivselt mõjutama. Samuti oli rongiürituse kaudu võimalik tutvustada osalevatele noortele ning laiemale üldsusele programmi Euroopa Noored. Teemasid nagu kultuuridevaheline dialoog,

Euroopa, inimõigused, sallivus, erinevused, noorte omaalgatus ja osalus jt käsitleti koolitajate juhendamisel nelja tunni vältel Viljandist Tallinnasse kulgenud rongi kuues teemavagunis. Teemavagunites osales aktiivselt ligi 300 noort üle Eesti. Nii rongiüritus kui korraldaja (Euroopa Noored Eesti büroo) said väga suure meediatähelepanu osaliseks, kuivõrd teemat käsitleti trüki- ja online-meedias, teles ning raadios kokku vähemalt 34 korral. Põhjalikum ülevaade ning osalenud noorte arvamused antud teemade kohta asuvad rongiürituse koduleheküljel aadressiga: <http://euroopa.noored.ee/rong>

Parema selguse nimel mitteformaalse õppimise teemas korraldas Euroopa Noored Eesti büroo 29. septembril 2003. a hariduskonverentsi «Ka *MITTE-FORMAALNE* on väärtus!», mille eesmärgiks oli edendada noori arendava koolivälise tegevuse väärtustamist ehk teadvustada mitteformaalse õppimise rolli noorte ning ühiskonna arengus laiemalt. Konverentsi põhitähelepanu koondus küsimustele: «Kuidas muuta õppimine huvitavaks ning elulähedaseks?» ning «Mil moel on võimalik noorte mitteformaalset õppimist senisest paremini Eestis korraldada ning tunnustada?». Tänu konverentsi uudsele teemale ja vormile, samal ajal Brüsselis toimunud Euroopa Noortenädalale, millest ka Eesti noored osa võtsid, ning Euroopa Noored Eesti büroo täiendavatele jõupingutustele, leidis hariduskonverents olulist kajastust meedias. Teemat käsitleti erinevates meediaväljaannetes vähemalt 14 korral. Põhjalikum ülevaade konverentsi teemadest, kõnelejatest, ettekannetest ja osalejatest asub konverentsi koduleheküljel: <http://euroopa.noored.ee/konverents>

EUROOPA NOORED EESTI BÜROO KOOLITUSTEGEVUS

Kuivõrd programm Euroopa Noored taotleb pikemas perspektiivis noorsootöö valdkonna arengut läbi rahvusvahelise koostöö, pööratakse programmi raames olulist tähelepanu nii noortele kui noorsootöötajatele suunatud koolitusele. Selle eesmärgi saavutamiseks korraldatakse projektirühmade ning projektijuhtide koolitusi erinevate alaprogrammide raames.

2002.-2003. aastate jooksul on Euroopa Noored Eesti büroo poolt korraldatud rahvuslikel koolitustel osalenud 492 noort ja noorsootöötajat ning rahvusvahelistel koolitustel 94 noorsootöötajat. Eelnevate aastatega võrreldes oluliselt suurenenud koolitustel osalenute arv on tingitud täienenud Euroopa Noored Eesti büroo poolt läbiviidavate korraliste koolituste nimistust. Lisaks sellistele 2002. aastal alustatud koolitustele nagu noortegruppide kultuurilis-praktilised ettevalmistuspäevad rahvusvaheliste noorsoovahetuste taotlejatele ja noorsooalgatuste vaheanalüüsi kohtumised, on 2003 aastal uuendustena algust tehtud koolitustega, mis on suunatud Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vastuvõtivate ja saatvate organisatsioonide esindajatele ning Eesti Avatud Noortekeskuste noorsootöötajatele.

Eelnimetatud koolituste kujundajateks ning läbiviijateks on EN büroo töötajad koostöös EN koolitajatega. EN koolitajate võrgustik moodustub hetkel 9-st koolitajast. Mõned programmi Euroopa Noored koolitused, nagu näiteks EVT vabatahtlike kohustuslikud koolitused, korraldatakse koostöös Läti ja Leedu rahvuslike büroode ja koolitajatega.

Euroopa Noored Eesti büroo koostöötegevuse analüüs 2002-2003

Eesmärgiga aidata kaasa Euroopa Noored Eesti büroo koostöötegevuse arengule ning anda suuniseid ENEB poolt elluviidava koolituskava väljatöötamiseks järgmistel aastatel, viidi 2004. aasta alguses läbi Euroopa Noored Eesti büroo koostöötegevuse analüüs 2002-2003. Kvalitatiivse uuringu raames viidi läbi kirjalik küsitlus koolitustel osalenute hulgas, lisaks toimusid põhjalikumad intervjuud. Alljärgnevalt olgu ära toodud kokkuvõtte koolitustegevuse analüüsi olulisematest tulemustest. Analüüsi põhjalikum materjal on leitav programmi Euroopa Noored koduleheküljelt, <http://euroopa.noored.ee>

Üldhinnang koolitustele

Üldjoontes on seni programmi Euroopa Noored koolitustel osalenud koolitustega väga rahul. Paludes anda 5-pallisüsteemis hinnang koolitustele, moodustus **keskmiseks hindeks 4,25**. Olulisi erinevusi kohaliku ja rahvusvahelise koolituse tasandil ei olnud. Ometi esines erinevus seoses varasema koolituskogemusega: need, kes on käinud regulaarselt koolitustel, hindasid Euroopa Noorte poolt pakutavat mõnevõrra madalamalt (4,18) kui need, kel antud kogemus oli esmakordne (vastav üldhinnang 4,45).

Hinnang koolitustele alaprogrammide lõikes

Alaprogramm 1 - rahvusvahelised noorsoovahetused

Käsitletud teemad ja nende vajalikkus praktikas

Alaprogrammi 1 raames läbiviidavad koolitused on koostatud lähtuvalt enam esinevatest vigadest, mis noorsoovahetuse läbiviimisel tehakse. Siinkohal uuriti koolituse nõ järelmõju: kas vastajad mäletavad, et teatud teemat käsitleti ja kuivõrd nad tajusid selle praktilist kasutamist oma noorsoovahetuse läbiviimisel.

	Jah, käsitleti koolitusel		Jah, kasutasin praktiliselt oma noorsoovahetuse läbiviimisel	
	Vastanute arv	%	Vastanute arv	%
a) kultuuridevaheline õppimine	31	94%	25	76%
b) noorsoovahetuse praktiline korraldus	27	82%	21	67%
c) noorsoovahetuse kui projekti sisuline planeerimine	22	67%	12	36%
d) rahvusvaheline partnerlus	22	67%	16	48%
e) noorte osaluse tähtsus	25	76%	22	67%

Lisaks mainiti ühel korral, et noorsoovahetuses kasutati praktiliselt soojendusmänge, mida koolituselt õpiti.

Koolituste praktilist kasu uuriti ka väidete hindamise kaudu. Nii selgus:

- Nõustuti, et antud koolituse abil õppisid osalejad paremini mõistma kultuuride erinevusi (sellega pigem nõustus 85% ehk 28 vastajat; pigem ei nõustunud 15% ehk 5 vastajat).
- Üldiselt nõustuti, et osalejate jaoks oli tähtis jagada kogemusi teiste koolitusel osalejatega (72% ehk 24 vastajat).
- Üldiselt nõustuti, et koolitusest õpiti palju (66% ehk 22 vastajat).
- Üldiselt oldi nõus, et koolitus andis praktilise ettekujutuse projekti elluviimisest (78% ehk 26 vastajat).

Edaspidi käsitlemist vajavad koolitusvaldkonnad

Alljärgnevalt on toodud inimeste arvamused täiendavalt koolitust vajavate valdkondade kohta. Loetelud ei ole ettekirjutused.

- **Algajate gruppide** puhul oleks võib olla vajalik ka rääkida sellistest asjadest nagu majutus, tegevuskava.
- Võimalik, et taoline õppepäev **peaks olema kõikidele osalejatele**. Siis on motiveeritus ühtlaselt kõigil. Loomulikult ei saa seda iga projekti puhul kasutada.
- Kuidas realselt projekti paberil ideaalselt ette valmistada ja hiljem nõutava kvaliteediga kokkuvõtteid ja järeldusi teha.

- *Praktilise külje pealt, noorsoovahetuse **praktiline korraldus**.*
- **Finantseerimine ning raha kasutamine.**
- *Tahaks teada rohkem sellest, kuidas korraldada projekti analüüsimist.*
- *Kuidas korraldada noorsoovahetust, kus osaleb kolm ja rohkem partnerit (2 korda mainitud).*
- *Minu arvates võiks koolitusi korraldada gruppidele eraldi. Ei tohiks neid kokku panna teiste gruppidega, sest nii ei saa ühe konkreetse teemaga piisavalt tegeleda ning seega on kasu väiksem. Loomulikult on see ilmselt kallim, nii et raskesti teostatav. Aga muidu pole viga, päris toredad koolitused on teil.*
- *Rohkem võiks jagada praktilist õpetust ja nõuandeid, mis soodustaks noorsoovahetuse mõnusamat kulgu.*
- *Konkreetseid näiteid sooviks, praktilisi ülesandeid.*
- *Võiks lähemalt rääkida **projekti hindamise kriteeriumidest** (millele eriti tähelepanu pööratakse; millised on tavalised vead, mis tehakse jne), et järgmistel kordadel veelgi paremaid projekte esitada.*
- *Noorte haaramine/kaasamine/motiveerimine.*
- *Selliseid asju on raske ette valmistada, sest konkreetset projekt tehes selguvad nõrgad kohad, mis projekti käigus parandatakse. Kui projekt on hästi ette valmistatud, siis pole ka ettevalmistuselt midagi rohkemat tahta.*
- *Projekti sisuline planeerimine.*
- *Kultuuridevaheline õppimine.*

Alaprogramm 2 - Euroopa Vabatahtlik Teenistus (EVS)

Praktiline kasu

65% (11 vastajat) väitis, et koolitusest saadi palju kasulikku informatsiooni, mida kasutati ka vabatahtliku teenistuse läbiviimisel. Vaid 24% (4 vastajat) nõustus, et kuigi koolitusel anti palju informatsiooni, praktiliselt neid teadmisi oma projektis ei kasutatud. Mitte keegi ei väitnud, justnagu ei oleks nad saanud praktilist kasu koolitusest.

Samuti pidas veidi üle poole vastajatest koolitust piisavaks (53% ehk 9 vastajat), 35% ehk 6 vastajat pidasid koolitust enam-vähem piisavaks. Vaid üks koolitatav tunnistas, et koolitusest ei piisanud.

Läbiviidud koolituste kohta oli samuti küsimustike vastajatel võimalik väiteid hinnata:

- Nõustuti, et koolitus andis olulist tuge vabatahtliku saatmisel/vastuvõtmisel (59% ehk 10 vastajat nõustusid, 29% ehk 5 vastajat pigem nõustusid; 2 vastajat pigem polnud nõus).
- Pigem oldi kõhklevad seisukohal, **kas koolituse tõttu kujundati oluliselt ümber oma strateegiat** Euroopa Vabatahtliku Teenistuse (A2) tegevuste raames (2 inimest nõustusid ja 3 inimest ei nõustunud; 47% ehk 8 inimest pigem ei olnud nõus, samas, kui 24% ehk 4 inimest pigem olid nõus).
- Nõustuti, et **koolitusel tekkis selge ülevaade organisatsioonipoolsetest kohustustest** A2-tegevuste läbiviimisel (94% ehk 16 vastajat pigem nõustus; 1 vastaja ei nõustunud sellega).

Edaspidi käsitlemist vajavad koolitusvaldkonnad (arvamused):

- *Enam oleks võinud rõhuda teiste, nii saatvate kui vastuvõtivate organisatsioonide kogemusele.*
- *Rohkem mentorlusest - vabatahtliku toetamisest.*
- *Oleks võinud kas käsitleda või kaasa anda ka mingit informatsiooni **lõpparuande täitmisest** (vabandust, võimalik ka, et sain selle, aga sel juhul pole meeles). Samuti jäid natuke ebaselgeks **raha kasutamise reeglid**, nt oleks võinud rääkida sellest, milliseid vigu on varem tehtud. Viimane osa (**lepingutingimused, rahastusreeglid**) oli liiga lühike ning kõige viimasena - ehk juba siis, kui informatsiooni ei jõudnud enam väga hästi vastu võtta. Saan küll aru, et see on igav ja keeruline osa, kuid sellegipoolest peaks minu arust sellele rohkem keskenduma ja näitlikustama (umbes nii, et organisatsioon X saadab inimese Y ja teeb selliseid ja selliseid asju).*
- *Saabuva vabatahtliku psühholoogiline toetamine.*
- *Õiguslikud aspektid (**viisad, kindlustus**).*
- *Koolitusel arutati üldiselt, milline peaks olema vabatahtlik, kuid võibolla oleks võinud sügavamalt käsitleda vabatahtliku hindamissüsteemi ja valimisprotsessi erinevates organisatsioonides, leidmaks teatud projektile sobivaim kandidaat.*
- *Kuidas ikka üks organisatsioon valmistuks vastuvõtvaks organisatsiooniks. Millised on teiste kogemused, milleks peab üks organisatsioon valmis olema? Millised on olnud põhilised probleemid?*
- *Projekti ettevalmistamine.*
- *Koolitusel puudutati küll vabatahtliku saatmise/vastuvõtmisega seotud kultuuriprobleeme, kuid liiga pögusalt. Kasulik oleks nii vastuvõtivatele kui saatvatele organisatsioonidele anda ka natuke praktilisemat abi. Teemat oleks võinud ka rohkem käsitleda ning võib-olla oleks neid praktilisi nõuandeid siis omavahel ka natuke jagatud.*

Vabatahtliku töö mõiste ja võimalik kasu alaprogrammist A2

Hinnatav väide	Olen nõus ja pigem nõus		Ei ole nõus ja pigem pole nõus		Ei oska öelda
	Vastanute arv	%	Vastanute arv	%	Vastanute arv
d) koolitusel käsitleti adekvaatselt vabatahtliku töö mõistet	16	94%	1	6	0
e) koolitusel käsitleti adekvaatselt võimalikku kasu organisatsioonile A2-tegevustest	16	94%	1	6	0

Küsimusele «Kui olete vastuvõtva organisatsiooni esindaja, siis millist kasu loodate saada vabatahtliku vastuvõtmisest?» vastati alljärgnevalt:

- *Noortekeskuse tegevuse mitmekesistamine; uute mõtete, ideede sissetoomine; keeleõpe, keele praktiseerimine; stereotüüpide vähendamine; meediakaja.*

- Keelepraktika, uued ideed ja vaatenurgad, võõrast kultuurist isiku tagasipeegeldus meie tegemistele.
- Noored inimesed toovad värsked mõtted, ideed ja õhku, mis on väga vajalik, kui tegeled intellektipuuetegega inimestega. Noored ise saavad väga palju kogemusi tolerantsuse, eesti keele ja praktilise maaeluga, mis, nii nagu nad ise ütlevad, annab nendele suured arenguvõimalused ja laienevad nende maailmapilti.
- Esiteks aitab vabatahtlik leevendada tööjõu puudust meie noortekeskustes. Teiseks, toob vabatahtlik uut mõtlemist ja suhtumist meie «konnatiiki». Minul kui vastuvõtjal on hea meel ja rahuldustunne, et saan ühele välismaa noorele õpetada eesti keelt ja meie kombeid ning tekitada olukorra, kus ühes Euroopa riigis tulevikus saab olema vähemalt üks inimene, kes räägib meie maa ja inimeste kohta ainult head.
- Elavdavat mõju kohalikule keskkonnale.
- Uusi mõtteid ja kogemusi teisest kultuurist inimest vastu võttes. Samuti paneb vabatahtliku organisatsiooni võtmine alati tähelepanu pöörama, milleks on meie organisatsioon üldse ellu kutsunud, mis on meie ootused ning kuidas paremini uut inimest aidata kohaneda uue kultuurikeskkonnaga (ehk siis, mida tuleks organisatsioonis muuta, et see täidaks paremini oma funktsioone jne)
- Kuna meie organisatsioon töötab palju laste ja noortega, siis nemad on meie põhimotivatsioon, miks me vabatahtliku võtame. Olen lastelt saanud palju erinevat tagasisidet ja põhiline on see, et välisvabatahtlikud on pannud neid usinamalt koolis inglise keelt õppima, et nendega suhelda ja samas on nad väga huvitatud uutest kultuuridest ja riikidest ning neile on palju lihtsam õppida, kui meil on erineva kultuurilise ja usulise taustaga inimene meie organisatsioonis. Meie senised välisvabatahtlikud on alati laste poolt hästi vastu võetud ja ma usun, et mingil määral on see neid muutnud sallivamaks. Sellest ajast peale, kui me oleme välisvabatahtlike võtnud, oleme teinud rohkem selgitustööd. Nii eesti kui vene lapsed, kes meie keskust külastavad, nende suhted on läinud veidi paremaks.
- Salamisi loodaks leida noori, kes aitavad meie asutusel oma tegevust paremini mõtestada ja korraldada (arvan, et staatiline olukord võib viia mandumiseni ja uued «näod» panevad asutuse töötajaid pingutama).

Alaprogramm 3 - Noorsooalgatusprojektid

Käsitletud teemad ja nende vajalikkus praktikas

Küsimustiku käigus sooviti teada, kuidas vastajad mäletasid erinevate teemade käsitlemist koolitusel ja kuidas antud teadmisi rakendati praktiliselt oma projektis.

	Jah, käsitleti koolitusel		Jah, kasutasin praktiliselt oma noorsooalgatuse läbiviimisel		Ei oska öelda/ ei mäleta (arv)
	Arv	%	Arv	%	
a) oma projekti senise käigu analüüs/hindamine	12	92%	8	62%	
b) projektijuhtimine	10	77%	3	23%	2
c) meeskonnatöö	11	85%	4	31%	2
d) finantseerimisküsimused	9	69%	5	38%	4
e) motivatsioon	8	62%	4	31%	5
f) projekti edasiste tegevuste planeerimine	10	77%	8	62%	

Nagu ka eelmisest küsimusest ilmnas, ei tajuta koolitusel käsitletud teemade kasutamist. Vähem on kuulnud koolitustel finantseerimisküsimusi ning motivatsiooniteemat. Praktiliselt ei kasutatud väidetavalt üldisemaid teemasid nagu meeskonnatöö ja projektijuhtimine, kuigi neid koolitusel käsitleti.

Edaspidi käsitlemist vajavad koolitusvaldkonnad

Antud alaprogrammi raames oskasid vastajad kõige vähem öelda - võrreldes teiste alaprogrammidega -, mida oleks võinud enam käsitleda, sest koolitusest oli möödunud üsna palju aega. Nimetati alljärgnevaid:

- Finantseerimisküsimused
- Projekti praktiline korraldus
- Eelarve koostamine
- Projekti kestvuse muutmine ja sellega kaasnevad paberitööd ning probleemid
- Osalejate kaasamine ja motiveerimine, meeskonnatöö oskused ja probleemid
- Projektijuhtimine, meeskonnatöö, motivatsioon

Alaprogramm 5 - toetavad tegevused (rahvusvahelised koolitused, seminarid, õppevisiidid)

Praktiline kasu

Täpsustamaks üldise positiivse hinnangu sisu on oluline välja selgitada konkreetset praktilist kasu koolitatavate jaoks.

Koolituselt saadud **teadmisi ja oskusi on kasutatud pidevalt või mõned korrad** järgmistel puhkudel:

- **Kohaliku omavalitsuse noorsootöö** korraldamisel (38% ehk 11 vastajat pidevalt või mõned korrad; 58% ehk 17 vastajat pole kasutanud).
- **Noorteühingu tegevuse** korraldamisel (55% ehk 16 vastajat pidevalt või mõned korrad, neist 41%).
- Üleriigiliste projektide korraldamisel 66% ehki 19 vastajat pole kasutanud, üks vastaja väitis, et kavatseb kasutada (konkreetne plaan juba olemas). 20% ehk 10 vastajat on pigem kasutanud koolituselt saadud teadmisi ning oskusi.
- **Rahvusvaheliste noorsootöölaste** koolituste läbiviimisel Eestis 79% ehk 23 vastajat pole kasutanud; üks vastaja väitis, et kavatseb kasutada. Üks vastaja (3%) on kasutanud saadud teadmisi rahvusvahelises noorsootöös.
- **Tegevustes laste ja noortega** 62% ehk 18 vastajat on kasutanud pidevalt või mõned korrad; 31% ei ole kasutanud.

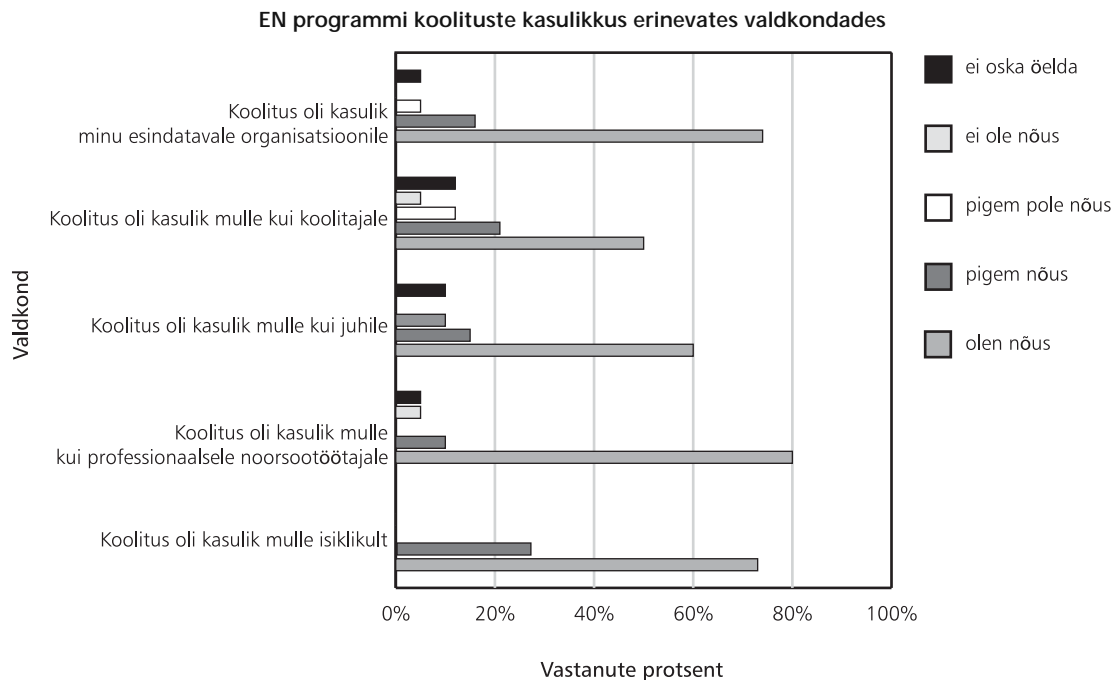
Koolituste rahvusvahelisus

90%-liselt oldi nõus, et A5 raames läbiviidud koolituse peamine kasu oli selle rahvusvahelisus, st et kui samadel teemadel oleks koolitatud kohalikul tasandil, poleks see koolitus nii palju andnud.

Alljärgnevalt on toodud osalejate täpsustused, mida koostöötegevuse rahvusvahelisus juurde andis:

- *Saime teada, kuidas teises kultuuris elavad inimesed saavad samast mõttest aru, kuidas nad tahavad projekti läbi viia jne; uued inimesed on alati huvitavad, eriti teises riigis.*
- *Peab arvestama teisest rahvastest inimeste tavade ja harjumustega, kõik ei ole päris sarnased ja see teebki asjad huvitavamaks ja samas ka segasemaks.*
- **Kontaktid**, millega ise edasi töötada.
- *Erinevate seisukohtade võrdlev analüüs.*
- *Praktikate ja meetodite (e kogemuste vahetus) võrdlus erinevates maades.*
- *Erinevate väga heade kogemustega koolitajad; **hea kogemuste vahetamise võimalus** - siin see võimalik ei ole, sest puuduvad vastavate kogemustega inimesed.*
- *Sai näha, kuidas erinev kultuuriline taust mõjutas inimeste reageeringuid koolitusel kuuldule. Erinevad kogemused Euroopa Noored programmide osas keeleoskuse parandamine.*
- *Konkreetsed võimalused, situatsioonid, näited, erinevad sotsiaalsed ja kultuuritaustad.*
- *Tegu oli SOHO-koolitusega; nii et rahvusvahelisus ongi üks selle tunnusjoontest. Väga kasulik oli tutvuda teiste saatvate ja vastuvõtivate organisatsioonidega ja märkida, kuidas probleemid ja röömud on peaaegu samasugused üle Euroopa.*
- **Sugudevahelised erinevused ja nendega seonduvad teemad** on erinevatel kultuuridel ja rahvastel erinev, nendest arusaamine ja nende teemade üle arutamine oli väga huvitav just rahvusvahelises seltskonnas. Huvitav oleks olnud ka Eestis, kuid rahvusvaheline arutelu oli väga huvitav ja silmaringi laiendav.
- *Piisavalt hea ettekujutuse sellest, kui raske on seda praktilist rahvusvahelist noorsoovahetust läbi viia, kui suured raskused tekivad eelsuhtlemisel ning kui oluline on sadu kordi üle küsida detailid - kuna terminid, mida kasutame, on erinevatel maadel erinevalt mõistetud ning erineva tasemega keeleoskus ajab asjad veel segasemaks. Kõiki neid eelteadmisi omades on lihtsam suhtlemist üles ehitada.*
- **Ülevaade, mis toimub noorsootöös teistes osalenud riikides**, teiste kogemused rahvusvahelises noorsootöös, kontaktid ja potentsiaalsed koostööpartnerid, kuidas panna toimima rahvusvahelist gruppi (ice-breaking, teambuilding jne).
- *Inglise keele praktiseerimine; tutvused noorsootöoga tegelevate noorsoojuhtidega; uued teadmised, kuidas on korraldatud (eri)noorsootöö mujal riikides.*
- **Koolitus motiveeris tegutsema.** Andis juurde julgust ja selgema pildi, kuidas suhelda välismaalastega.
- *Leppisime kokku Soome organisatsioonidega edaspidistest koostöö võimalustest.*
- *Palju kontakte, mõned neist või ka nende soovitatud on käinud ka meie treeningkursusel «Who am I»; kuna kursusest võtsid osa pigem organisatorid, siis on algatatud mitmeid ühisprojekte; meil on ühine Yahoo-aadress, mille kaudu jagame siiani infot.*

Alaprogrammis 5 osalenutelt küsiti täpsemalt aspekte, mille osas koolitus kasulik oli.

Keelebarjäär

Enamik A5 alaprogrammis osalenutest väitsid (76% ehk 22 inimest), et keelebarjäär ei mõjutanud koolitusest aktiivset osavõttu.

Ühe koolituse puhul Prantsusmaal tekkis olukord, kus osavõtjatele jagati palju korralduslikku informatsiooni prantsuse keeles, mis tekitas teadmatust võõrkeelsetes osavõtjates.

Siiski toodi rahvusvahelise tasandi koolitusvajadusena välja keelelist valdkonda, sh EVS keelekoolitust.

Edaspidi käsitlemist vajavad koolitusvaldkonnad

Alljärgnevalt on toodud inimeste arvamused täiendavalt koolitust vajavate valdkondade kohta.

- *Vajalik oleks veel erivajadusega lastega töötavate õpetajate/kasvatajate kontaktseminare koos praktiliste töövõtetega ja erinevate asutuste külastustega. Projektikoolitust 5 alategevuse kohta.*
- *Kuidas leida omaosalusvahendeid; kuidas end tutvustada leidmaks partnereid ja projekti taotluse koostamise õpetust.*

- **Meeskonnatöö ja konfliktid meeskonnas** (seda tuli meil kahjuks koolituse käigus ette).
- Kuidas saada **noortelt adekvaatset infot** selle kohta, mis neid tõeliselt huvitab ning kuidas neid teemasid projektides käsitleda.
- Koolitus oli antud teemal väga professionaalne, kompaktne, mitmekülgne ja praktiline, soovitan sarnast koolitust kindlasti veel korraldada!
- Koolitus oli konkreetsel teemal ja käsitleti just selle teema jaoks olulisi valdkondi. Võibolla oleksid lisateemad hakanud segama või poleks võimaldanud ajaliselt nii põhjalikku koolitust just ettenähtud valdkonnas. Sisu oli piisav.
- Noorte tööhõive Euroopas.
- Projekti eelarve (koostamine, kasutamise nõuded, lisafinantseerimine).
- Projektitoetuse taotlemise võimalused koostöös 3. riikidega; eestkoste võimalused; projekti kajastamine meedias.
- Õppeviisidid ongi selleks, et tutvuda, millise tegevusega on veel võimalik teha asju, mille peale ise ei ole tulnud.
- Võib-olla püüda ärgitada algatada rohkem ühiseid koostööprojekte. Koos olid kogemustega organisaatorid.
- Eelarve, võimalikud eriolukorrad (haigus, tüli), eesmärgistus.
- Teiste kultuuride esindajatega suhtlemine.

Koolitusvajadused rahvusvahelisel tasandil:

A5 alaprogrammis küsiti eraldi valdkondi, mida käsitleda rahvusvahelisel tasandil.

Siinkohal ei ole eriliselt välja toodud ega liigitatud, kuid võrd täpsem selektsioon tuleb teha ilmselt koolituskava väljatöötamise käigus.

- Erivajadustega laste õpetajate/kasvatavate vajaduspetsiifilised kontaktseminarid koos õppekäikudega.
- Koolitusi üle 35-aastastele - see sihtgrupp paistab olevat teistes riikides suuremgi kui Eestis.
- Keelelised, metodoloogilised (nä best practises ning uuemad trendid).
- Sooviks teada uutest võimalustest, mis avanevad seoses EL-ga liitumisega.
- EVS keelekoolitus.
- Võiks olla suuremad teadmised projektide läbiviimise ja algatamise osas, just rahvusvaheliste projektide osas.
- Luua uusi kontakte teiste maade noorsootöötajatega; (2) tegevuste ideed ja läbitegemine, et ei tekiks tegevusetust, kui kogunetakse; (3) eelarve koostamist.
- Sooviksin osaleda meeskonnatöö ja konfliktide lahendamise koolitusel. Meeldiks osaleda kontaktide sõlmimise seminaril ja mõnel rahvusvahelisel konverentsil.
- Reaalse sobiva tugeva vahetusgrupi leidmine.
- Meil on plaanis korraldada rahvusvaheline noorsoovahetus; koolitus selle kohta oleks muidu teretulnud.

- *Praktiline noorsootöö - rollimängud, noorte juhendamine, noori huvitavatel teemadel seminaride ja muude ürituste korraldamine.*
- *Milline teiste riikide kogemus vähemate võimalustega noorte kaasamises EN programmi, eriti lühiajalise vabatahtliku teenistuse osas.*
- *Sooviks veel teadmisi saada, milliseid konkreetseid meetodeid kasutatakse noorsootöö tegevuses.*

Koolituselt saadud teadmiste jagamine

Koolituselt saadud teadmiste jagamine oma töökaaslastega/oma piirkonnas/ühingus/noortele toimus järgnevalt (väljavõtted küsimustikest):

- *Tegime koolituse, rääkisin ja pärast arutasime, rääkisin ka individuaalselt nendele, kes oli huvitatud sellest, neid oli mitu inimest!*
- *Näitasin materjale ja rääkisin infot oma noortele ja julgustasin neid projekti peale mõtlema hakata ja andsin hiljem ka konkreetsemat infot, et mis milleks ja mis ajaks.*
- *Ettekanne kooli korralisel infopäeval + kokkuvõte kooli ajalehes.*
- *Arutelude vormis projekti ettevalmistamise ja läbiviimise käigus.*
- *Koolitusest saadud teadmistest ja koolitusel käsitletud teemadest tegin kolleegidele ettekande, kus osalesid ka noored, tutvustasin ka planeeritavat projekti; noortele korraldasin Euroopa Noored programmi võimalusi tutvustava infopäeva.*
- *Pidevalt teavitan noori antud teemal, praktikantidele, noortekeskuses; artikkel kohalikus ajalehes; teavitan suheldes lapsevanematega.*
- *Meie organisatsioon on väike, nii et teadmiste jagamine toimus mitteformaalselt. Peale koolitust olen tutvustanud EVS programmi paljudele kolleegidele ja koostööpartneritele.*
- *Esinemine infoga töökollektiivis, Pärnu linna hoolekandeesutuste juhtide töökoosolekul, Pärnu Toimetuleku-kooli vanemkasvatajaga, kes koordineerib nooremate puudega laste huvitegevust ning erinevate isiklike kontaktide jooksul aktiivsete noortega.*
- *Kuna valmistasime ette A5 koolitust, siis jagasin kolleegidele omandatud teadmisi ja oskusi praktilise ettevalmistuse käigus.*
- *Kohalikus ANKis sai üles pandud infot programmi kohta. Mitmete kohalike noortega sai väga põhjalikult arutletud programmide üle ja tehtud ka projekt.*
- *Korraldasin kohalikus rahvamajas noortele noorsooalgatusi tutvustava infoürituse.*
- *Juhatuse koosolekul tegin kokkuvõtte koolitusest ja hilisemal koolituspäeval jätkasime arutelu noorsoovahetuse teemal. Loodi tööühm noorsoovahetuse korraldamiseks.*
- *Lühitutvustus toimunust, Euroopa Noored kodulehe väike promo, materjalide kerge läbitöötamine, et edendada koduvallas noorsootööd.*
- *Grupp noori/vabatahtlikke tuli kokku, näitasin videot, seletasin, kuidas mida tehti, millised meetodid.*
- *Kasutame oma treeningutes mitmeid praktilisi ülesandeid, mida õppisin.*
- *Meenutused, meetodite kasutamine, konkreetne jäljendamine, läbimängimine.*

Kokkuvõte

«Koolituse planeerimine on protsess, mille käigus lähtuvalt selgitatud koolitusvajadusest, koolitusprioriteetidest, hinnangutest toimunud koolitustegevusele, finants- ja ajalistest võimalustest ning koolitusturul pakutavast koostatakse koolituskava ja vajadusel spetsiifilisemad koolitusplaanid,» öeldakse ühes Eesti avaliku sektori koolitusplaanis.

Üldiselt võib öelda, et Euroopa Noored programmi raames läbiviidavatel koolitustel on hea maine ja oma nägu välja kujunenud. Enamik koolitustest saavad väga kõrgeid hinnanguid nii rohke varasema koolituskogemusega spetsialistidelt kui ka noortelt, kellel varasem koolituskogemus üldse puudub.

Koolituse planeerimise eesmärgiks on jagada otstarbekalt asutuse ressursse. Seetõttu on oluline lõpliku koolitustegevuse planeerimisel (finants- ja ajaliste võimaluste hindamine, koolitusprioriteetide ja koolitusturul pakutava hindamine) kaasata nii praktilisi töötajaid (koolitajaid) kui otsustajaid ja kaasamõtlejaid (Euroopa Noored Eesti büroo töötajaid).

RAHALISE TOETUSE ERALDAMINE EUROOPA ÜHENDUSE PROGRAMMI
EUROOPA NOORED RAAMES
aasta 2004 augusti seisuga

Aasta 2002

A1 - rahvusvahelised noorsoovahetused

Toetusesaaja	Projekti nimi	Toetussumma (eurodes)	Piiriülese koostööprogrammi toetus
R1			
Narva Noortekeskus	Belgium And Estonia - First Step of Youth Cooperation II	3,732.00	
MTÜ EXIT	Outdoor with Everyone	15,476.40	
Kuussaare Noorte Huvikeskus	Selge pilk II		752.53
Kaiu Kool	Kultuur ja Euroopa - Teadlikkus	5,875.88	
R2			
MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu	International Summer Exchange «5 + 1»: Youth Role in Regional Development	18,975.54	
MTÜ Noorteühendus Generatsioon	Esivanemate rajad		6,772.00
Stonehill Movies Club	Eesti Raamides	10,938.00	
R3			
Muusade Loitsijad	Eesti-Kreeka kultuurikontaktid	5,012.00	
Noortegrupp Eesti Noored	Noorte demokraatia ja osalus Eestis, Soomes ja Suurbritannias	3,571.07	
Saku Huvikeskus	Democracy for young people	910,01	
R4			
MTÜ Noorteühendus Generatsioon	Esivanemate rajad II	3,398.00	
Rõuge Noorteklubi	Girlower	8,965.67	
Mustamäe Avatud Noorte Keskus	East-West	4,890.12	
R5			
Tallinna 21.Kool/grupp	FiEsta	1,178.01	
Eesti Puuetega Inimeste Koda	Puuetega noorte kohtumine Prahast	4,035.81	

Lääne-Eesti Arenduskeskus	Meilgi on võimalused!		6,564.00
AEGEE-Tartu	Spain&Estonia: Forming Europe Together	7,348.00	

R6

MTÜ «Päikeseklubi»	Maskid	2,865.63	
Virumaa Noorte Initsiatiiv	Youth Perspective:Continuous Transborder Development	7,049.00	
MTÜ «Mõistame üksteist»	Literary places of Estonia and Saxony	4,233.00	
Tallinna Nõmme Noortemaja	Importance of National Identity in the United Europe	13,800.00	
MTÜ Elva Avatud Noorte Klubi	Käed külge, jalad liikuma!(Hands On, Feet Off Exchange)	4,911.00	
Türi Majandusgümnaasium	Noored ja maaelu. Ja või ei?	4,921.00	

A1 - rahvusvahelised noorsoovahetused. Toetatud 2002. aasta eelarvest.

Kunda Ühisgümnaasium	International Youth Meeting 2003		8,601.00
MTÜ Tapa Lastekaitse Ühing	Seigeldes Euroopa Liidu poole		3,448.78

A2 - Euroopa Vabatahtlik Teenistus

Toetusesaaja	Projekti nimi	Toetussumma (eurodes)	Piiriülese koostööprogrammi toetus
--------------	---------------	-----------------------	------------------------------------

R1

Eesti Metodisti Kirik	Spielplatzprojekt Sternschanzenpark	722.11	
-----------------------	-------------------------------------	--------	--

R2

MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Haus Hohenhonnet	762.25	
Eesti Euroopa Liikumine	Development of the local organisations of the European Movement in Estonia	2,430.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Social services La Casa	864.30	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Creation of a regional center of Compagnos Batisseurs	871.11	

Pahkla Camphill Küla	Working and living with people with special needs-Pahkla Camphill Küla	4,860.00	
Soomaa Sõprade Selts	Ecological Year in Soomaa National Park/Estonia	4,860.00	
Eestimaa Looduse Fond	ICP Partneriaeth and Brecknock Wildlife Trust	878.16	
MTÜ Zerkalo	Internet Drop In Centre - School Information Centre	737.23	
Spordiklubi LUI	Footpath of Kryoneri	821.04	
Spordiklubi LUI	Footpath of Kryoneri	828.46	
Spordiklubi LUI	Footpath of Kryoneri	1,436.24	
MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu	Animation de rencontres internationales de jeunes	915,90	
Tartu Linnavalitsuse Kultuuriosakonna noorsooteenistus	Jugendbildungsstätte hütten	860.00	

R3

MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Beschützende Werstätte	756.65	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Troxler Haus - Centre for Handicapped people	620.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Kultur und Treff für Frauen, Pulheim	590.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Westfälisches Kinderdorf «Lipperland»	584.83	
Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž	Übungsfirma Tuwas	219.13	
MTÜ Öökull	Children`s and Adolescents Centre ÖÖKULL	4,930.00	
MTÜ Alternative Language Programs Satellite	ALPS:Alternative Language Programs Satellite	4,525.30	
Peipsi Koostöö Keskus	Paestum	901.10	
Viro for ever	Cultural Exchange within Tallinn Hause Project	2,500.30	
MTÜ Pimedate Ööde Filmi Festival	Sleepwalkers Student Film Festival	2,490.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Rapla Hooldekeskus	Rapla Social Care Centre	4,525.30	

MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Midrimaa Lasteaed	Kindergarten Midrimaa	3,107.80	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Maidla Lastekodu	Maidla Children`s House	4,120.30	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Paldiski Disainistuudio	Youth Art Project: Paldiski Design Studio	2,699.61	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Social support to the South area of Madrid	1,304.94	
Eesti Allergialiidu Saaremaa Ühendus	Education for Social Work	862.00	
MTÜ Pimedate Ööde Filmi Festival	Sleepwalkers Student Film Festival	2,490.00	

R4

Spordiklubi LUI	Youth Club of Kryoneri	810.66	
Spordiklubi LUI	Youth Information Center of Corinth	801.88	
Noortekeskus KOHT		940,37	
MTÜ LUI	Kryoneri «Flagstone footpaths project»	898.74	

R5

Eesti Allergialiidu Saaremaa Ühendus	Protection of the Environment, Tradition and Heritage in the Area of Taygetos Mountain	993.65	
Eesti Euroopa Liikumine/ Eesti Euroopa Liikumise Lõuna-Eesti tugikeskus	Non-governmental coalition&campaign in South of Estonia for Estonian membership in the EU		3,287.93
Eesti Euroopa Liikumine	Non-governmental coalition&campaign in North of Estonia for Estonian membership in the EU	2,477.93	
Eesti Euroopa Liikumine/ Eesti Euroopa Liikumise Lääne-Eesti tugikeskus	Non-governmental coalition&campaign in West of Estonia for Estonian membership in the EU		3,287.93
Peipsi Koostöö Keskus/ MTÜ Noortekeskus KOHT	A Volunteer to the Estonian Youth Centre	1,210.00	
Peipsi Koostöö Keskus/MTÜ Tähe Noortekeskus	Tähe Youth Centre	1,210.00	

A3 - noorsoalgatused

Toetusesaaja	Projekti nimi	Toetussumma (eurodes)
R2		
Kultuurimahvia	Mõni Mõis!?	2,492,88
Eesti Punase Risti Tartu Linna Selts	Sõltuvus ja sõltumatus	314,97
R3		
Eesti Punase Risti Tallinna Selts	Ma tahan. Ma pean	3,515.00
R4		
Murelaste ja probleemsete noorukite toetajate ühing Omos	Elagu Elu!	6,704.65
MTÜ Valik	Ei narkootikumidele	4,166,75
MTÜ Viljandimaa Noortekeskus	Ladu	2,476.50
R5		
Lasnamäe Avatud Noortekeskus	Minu sõber minu koolis	0.00*
MTÜ AIESEC Estonia	Kultuuride mess «Things can be different»	4,787.43
Jõgeva Maavalitsus	Puuetega noorte integratsioon avatud tööturule Jõgevamaal	3,918.50
R6		
Noorsooühing Rõuge Noorteklubi	Noorte Midriait	952.45

A3.2. - tulevikukapitaliprojektid

Toetusesaaja	Projekti nimi	Toetussumma (eurodes)
R2		
Kristina Lukk	Experience sharing and information on youth programs	1,421.66
R5		
MTÜ Tartu Vabatahtlike Keskus/ Kärt Mae	Promotion of the Voluntary Work in Tartu Area	3,647.49
Liina Tettermann	Bureau of Estonian young culture	3,706.90

A5 - toetavad tegevused

Toetusesaaja	Projekti nimi	Toetussumma (eurodes)	Piiriülese koostööprogrammi toetus
R2			
Noorteühendus Juventus	Kontaktkohtumine Euroopa tasandil keskendudes noorsoovahetustele!	14,944.95	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Mentors and project supervisors as important actors of support structure in EVS Programme	11,726.99	
R3			
Eesti Metodisti Kirik	Preparatory Visit: Building A New Partnership Estonia - Germany	620.09	
R5			
Tallinna Spordi- ja Noorsooamet	Noorsootöö alane seminar Tallinnas		7,346.40
EELK Noorsootöö Keskus	Intercultural and ecumenical exchange of Voluntaries in the Baltic Sea Region		1,498.66
MTÜ Raplamaa Noored	Feasibility visit in Rapla		2,275.00
MTÜ Tartu Vabatahtlike Keskus	Volunteer work in Europe - capacity building training for volunteer centres	14,885.00	

* - projekt tühistatud või katkestatud

Aasta 2003

A1 - rahvusvahelised noorsoovahetused

Toetuse saaja	Projekti nimi	Summa (eurodes)	Piiriülese koostöö-programmi toetus	CIS
R1				
Balti Haridus- ja Kultuuriühing/Rävala Kultuurikeskus	Second Baltic Applied Ethics Meeting	8,250.32		
Võru Kreutzwaldi Gümnaasium	Noorsoorühmade võimalused kohaliku kogukonna arengu kujundamisel	10,491.60		
R2				
Avatud Noortetuba	Balti ja Soome noorte ühisus	7,038.50		
MTÜ Tähe Noorteklubi	Lugna Gatan Abo		949.00	
MTÜ Noorteühendus Generatsioon	Esivanemate rajad III		881.00	
Rakke Vallavalitsus/Rakke Kultuurikeskus	Rakke-Pomarkku noorteprojekt		3,561.00	
Rohelised	Frogjump	4,985.00		
Eesti Puuetega Inimeste Koda	Europe - Juvenile Dynamic. Elevate similarities, diminish differences	6,108.65		
Thirst of Life	Thirst of Life	5,785.00		
Eesti Punase Risti Tallinna Selts	AIDS ja noored	3,193.00		
Tallinna Haridusamet	Keskkonnasõbralikud noored	10,965.88		
R3				
Valga Gümnaasium	Ajaloo ja kaasaja võrdlus Saksamaa LV vähemusrahvuste poliitikas	1,883.60		
Eesti Noored	Kooselamise argipäev		5,353.00	
Paide linna noored	Noor ja seadus	2,948.40		

Kosejõe Kool	With Body and Soul in the Nature	5,209.00		
--------------	----------------------------------	----------	--	--

R4

AEGEE - Tartu	Breaking stereotypes	684.16		
Sports Spirit	Sports and Youth Awareness	12,687.07		
Euroclub «Odysseus»	Literary Places of Estonia an Saxony/part II	2,849.10		
Vastselliina Vabaharidusselts	Arctic Safari	2,192.00		

R5

Eesti Noorsootöö Keskus	We Are More Than Me And You	6,242.00		
Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing «Sorex»	Keskkonnaküsimused Euroopa Liidus ja noorte kaasamine	8,071.80		
Paide Ühisgümnaasium	Vägivallata kool	4,057.00		
Eesti Vaimupuetega Inimeste Tugiliit	InterAction	4,793.00		
MTÜ Elva Avatud Noorte Klubi	HandsOn - FeetOff Reloaded	4,997.60		
Kose Gümnaasium	Ühise Euroopa kultuuritraditsioonid läbi noorte silmade	5,626.80		
MTÜ Tapa Lastekaitse Ühing	Seigeldes Euroopa Liidu poole		1,173.80	
Saaremaa Saarte Mängude Assotsiatsioon	Noored spordiliidrid Gotlandil ja Saaremaal	2,190.05		
MTÜ Arena	CRASH	7,033.00		
Eesti Euroopa Liikumine	TEUS	4,793.00		

R6

Eesti Puetega Inimeste Koda	Meeting of Young People in Estonia	5,181.80		
Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate Liit	Signaeuropa III	26,593.70		
Tallinna Lilleküla Gümnaasium	Old and new agricultural production and its influence to environment	3,476.70		
Koeru Noortevolikogu	Noored ja arenev ühiskond	7,979.00		
MTÜ Raplamaa Noored	sport@virtual.net - 2020?		19,261.65	

MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu	Youth Exchange for young artists and journalists: «Faces of Russia: from Sankt-Petersburg to Moscow»			29,296.50
---------------------------	--	--	--	-----------

A2 - Euroopa Vabatahtlik Teenistus

Toetuse saaja	Projekti nimi	Summa (eurodes)	Piiriülese koostöö-programmi toetus
---------------	---------------	-----------------	-------------------------------------

R1

Tallinna Nõmme Noortemaja	Youth work in Jalasjärvi municipality	577.22	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Imastu Koolkodu	Imastu Residential School/ Working with disabled kids	3,434.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Promotion of voluntary service in Estonia as a tool of local development	2,980.00	
MTÜ Kodanikukoolitus	Europabüro im Jugendinformati onszentrum	829.80	

R2

Noorsooühing Eesti 4H	Youth Centre - Music Project Youth Exchange Jugendzentrum Scheune	970.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Servicio Voluntariado en Escuela Waldorf para la primera infancia	1,360.00	
MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu	Kita Studentenwerk Heidelberg	859.60	
Tartu Linnavalitsuse Kultuuriosakonna Noorsooteenistus	Youth centre in Tartu	4,935.00	
Pahkla Camphill Küla	Working and living with people with special needs - Pahkla Camphilli Küla	4,930.00	

R3

Sportiklubi LUI	Kryoneri «Flagstone footpaths project»	795.74	
-----------------	--	--------	--

Spordiklubi LUI	Kryoneri «Flagstone footpaths project»	738.49	
MTÜ Juvente Estonia	Internationale Begegnungsstätte Zehnthof Essen	935.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Orgita Lasteaed Midrimaa	Kindergarten Midrimaa	3,815.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Viljandi Diakooniakeskus	Viljandi Day Centre	4,195.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes/Anna koguduse maja	Children Day Centre in Anna	4,195.00	
MTÜ Alternative Language Programs Satellite	ALPS: Alternative Language Programs Satellite	4,955.00	
MTÜ Tähe Noorteklubi	Youth Exchange project		593.00
Venekeelsete Üliõpilaste Ühing - ROS	Club des Jeunes: Construire des ponts entre les cultures	994.00	
MTÜ Öökull	Children`s and adolescents Centre ÖÖKULL	4,950.00	
Narva Humanitaargümnaasium	Franziskus e.V.	829.00	
MTÜ Tartu Vabatahtlike Keskus	En route, pour l` Europe	1,126.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Youth and media work in the rural area	550.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Project oriented work in the context of school and youth work	550.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Centre de La Garenne	902.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	PINT` ARTE	1,214.00	
R4			
Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus	Computer Adventure	1,061.00	
Kaiu Vallavalitsus	Greek Music and Culture Center	1,063.00	
Venekeelsete Üliõpilaste Ühing - ROS	Promouvoir et insérer les minorités de l` Europe élargie au niveau local	1,020.00	

MTÜ Paldiski Disainistuudio	Youth art project:Paldiski Design Studio	2,647.93	
MTÜ Zerkalo	Video Assorti 2003 For Disadvantaged Youth	4,928.00	

R5

MTÜ Tartu Vabatahtlike Keskus/ MTÜ Noortekeskus KOHT	A volunteer to the Estonian Youth Centre	1,460.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	ICP Partneriaeth - Cynwyd Youth Hostel «Community Links»	1,160.00	
Narva Noortekeskus	Betreuter Spielplatztreff	895.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Forest fire protection. European Volunteers for Athens forests	1,209.00	
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Recreation centre Hölzerner See	629.00	
MTÜ Noortekeskus KOHT	Mediateur Culturel	825.00	

A3 - noorsooalgatused

Toetuse saaja	Projekti nimi	Summa (eurodes)	Piiriülese koostöö-programmi toetus
---------------	---------------	-----------------	-------------------------------------

R1

Eesti Vaimupuuetega Inimeste Tugiliit	Mina, Sina ja meie maailm	2,508.34	
Youth Voice	Teabe-, spordi-ning ajaviitelaager	1,058.39	

R2

MTÜ Eesti ÜRO Assotsiatsioon	Estonian Model United Nations	1,036.50	
MTÜ ZZ Noortekas	Kainete noorte öö/päev	1,910.12	
MTÜ A11	Mõrane peegel	3,803.44	
MTÜ Council of Youth	Noorte tänavateater Anija vallas	601.50	

R3

MTÜ Juvente	Noor ja kaine	1,374.20	
Projektiühm Initsiatiiv	Ekstreemsport narkootikumide vastu	2,030.30	

R4

MTÜ Noorteühendus Going Up	Noorteüritustesari: Going Up	1,329.50	
Teatriühendus «Junost»	Mäng surmaga	1,153.20	

R5

MTÜ T-Studio	Loominguliste noorte kokkutulek «LONKS»	2,292.73	
Noortegrupp Maadeavastajad	KULTUURING	1,584.37	
MTÜ Kristliku Muusika Ühing Sonico	Heategevusprojekt tantsuetendus	2,486.15	
Jõgeva Maavalitsuse noortegrupp	Fantaasia suvelaager puuetega noortele	5,113.00	

R6

Noortegrupp Solfo	Tunnel	2,811.21	
MTÜ Ida-Viru Net	Tunne oma kodumaad - seikle Eestis!	1,246.21	
MTÜ Eesti Punase Risti Tallinna Selts	Mina oskan, proovi ka!	1,760.77	

A3.2 - tulevikukapitaliprojektid

Toetuse saaja	Projekti nimi	Summa (eurodes)	Piiriülese koostöö-programmi toetus
---------------	---------------	-----------------	-------------------------------------

R1

Kristen Harvey	Recording sessions for disadvantaged children in Estonia	3,068.43	
Jenni Mirjami Vesala	Human rights camp - preventing marginalisation by learning together	1,595.00	

R6

Dagmar Hoder	Nature House in Soomaa National Park	4,000.00	
Katrin Pantsosnik	Talgulaagrid Noortele ja Kogumik Säästlikust Eluviisist	5,000.00	

A5 - toetavad tegevused

Organisatsioon	Projekti nimi	Summa (eurodes)	Piiriülese koostöö- programmi toetus	CIS
R1				
Tartu Linnavalitsuse Kultuuriosakonna Noorsooteenistus	We know each Other, But Can We Make It Work?	1,833.00		
MTÜ Ühendus R.A.A.A.M.	Who Am I?	12,387.88		
Noorsooühing Eesti 4H	4H Leaders` Training courses in Pärnu, Estonia, August 2003			7,998.95
MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing EstYes	Job shadowing in Estonia	996.66		
R3				
MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu	Contact Making Seminar on the topic of «Equal opportunities and Social Inclusion»			17,496.00
MTÜ Noorteühendus SIIN	Training Course for Educators and Multipliers in Human Rights Education			11,630.00
Tartu Linnavalitsuse Kultuuriosakonna Noorsooteenistus	Practical Training for Youth Workers using open Learning Technology as a foundermental tool for European Youth Work	13,481.10		
R5				
MTÜ Generating Ideas	Education for vulnerable youth	5,901.00		
Tallinna Spordi- ja Noorsooamet	Seminar noorteühingutele «Elujõuline noorteühing»		5,600.00	
MTÜ Caritas Eesti	Minor offenders rehabilitation network - launching	1,720.00		
MTÜ Noorsoovahetuse Arengu Ühing EstYes	Transboundary Exchange Youth Leaders Training		6,910.00	
4H klubi «Loodus»	Võimalused igale noorele		5,301.00	

MTÜ Noorteühendus Generatsioon	Samal lainel		6,236.90	
Soome Suursaatkond	Aktiivsed noored Narva Soome - päevadel		1,789.05	
Haapsalu Wiedemanni Gümnaasium	Youth Bridge Across Europe	1,590.00		
MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus	Open Youth centres role and models in the today`s youngsters socialising process		11,651.00	

R6

Tallinna Avatud Noortekeskus	EVS possibilities in Estonia	9,614.00		
NNKÜ-NMKÜ	European TEN SING Leaders neTSworking	20,075.00		
Mustamäe Avatud Noortekeskus	Forum Training 2	11,075.00		

Sihtasutus Archimedes
Euroopa Noored Eesti büroo

Koidula 13A, V korrus
10125 Tallinn
Tel: 697 9220
Faks: 697 9226
E-post: noored@noored.ee
<http://euroopa.noored.ee>

Youth

Education and Culture

Haridus- ja Teadusministeerium